

Αναζητήσεις στη Φυσική Αγωγή & τον Αθλητισμό

Τόμος 15 (1), 67 – 86

Δημοσιεύτηκε: Απρίλιος 2017

Inquiries in Sport & Physical Education

Volume 15 (1), 67 - 86

Released: April 2017

www.pe.uth.gr/emag

ISSN 1790-3041

Planning, Organization and Implementation of the Operational Programme of Olympic Education, at Greece's Olympic Games "Athens 2004"

Alexandros Makris, Konstantinos Georgiadis, & Konstantinos Mountakis

Department of Sports Management, University of Peloponnese, Sparta, Hellas

Abstract

The purpose of this research is to study and to determine if the business plan of Olympic Education formed a comprehensive intervention in education in Greek schools. In Greece, Olympic Education was incorporated into the educational system at the end of the 1990s, on the occasion of the 2004 Olympic Games. After the pilot implementation the programme was implemented in all of the country's schools in the school year 2001-2002 and was sponsored by a special expenditure for programs/services/actions. Based on funding, the Ministry of Education and the Organizing Committee of the Olympic Games' "Athens 2004" designed the Olympic Education Plan. The programme was organized in five axes. According to the results of this investigation the planning and implementation of the business plan was successful. Through this programme the pupils in schools were introduced into the principles of the Olympic Charter and the historical and pedagogical foundations of Olympism, taking into account the modern lifestyle and social developments.

Keywords: *Olympic Education, Education, Business Plan, Olympic Games*

Σχεδιασμός, Οργάνωση και Υλοποίηση του Επιχειρησιακού Προγράμματος Ολυμπιακής Παιδείας,
στους Ολυμπιακούς Αγώνες της Ελλάδος «Αθήνα 2004»

Αλέξανδρος Μακρής, Κωνσταντίνος Γεωργιάδης, & Κωνσταντίνος Μουντάκης

Τμήμα Οργάνωσης και Διαχείρισης Αθλητισμού

Πανεπιστήμιο Πελοποννήσου, Σπάρτη

Περίληψη

Σκοπός της παρούσας έρευνας είναι να μελετηθεί και να τεκμηριωθεί εάν το επιχειρησιακό σχέδιο της Ολυμπιακής Παιδείας απετέλεσε μια ολοκληρωμένη παρέμβαση στην εκπαίδευση. Στη χώρα μας, η Ολυμπιακή Παιδεία εντάχθηκε στο εκπαιδευτικό μας σύστημα στο τέλος της δεκαετίας του '90, με αφορμή την ανάληψη των Ολυμπιακών Αγώνων του 2004. Μετά την πιλοτική εφαρμογή, του Προγράμματος το σχολικό έτος 2001-2002, αυτό υλοποιείται στο σύνολο των σχολείων της χώρας και χρηματοδοτείται με ειδική δαπάνη για προγράμματα/ υπηρεσίες/ δράσεις. Βάσει της χρηματοδότησης, το Υπουργείο Παιδείας και η Οργανωτική Επιτροπή Ολυμπιακών Αγώνων «Αθήνα 2004», σχεδίασε το Επιχειρησιακό Σχέδιο της Ολυμπιακής Παιδείας το οποίο οργανώθηκε σε πέντε άξονες. Σύμφωνα με τα αποτελέσματα της έρευνας διαπιστώθηκε ο άρτιος σχεδιασμός και η υλοποίηση του Επιχειρησιακού Σχεδίου, μέσω του οποίου συμπεριλήφθηκαν οι αρχές του Ολυμπιακού Χάρτη και οι ιστορικές και παιδαγωγικές βάσεις του Ολυμπισμού, λαμβάνοντας υπόψη το σύγχρονο τρόπο ζωής και τις κοινωνικές εξελίξεις.

Λέξεις κλειδιά: *Ολυμπιακή Παιδεία, Εκπαίδευση, Επιχειρησιακό, Σχέδιο Ολυμπιακοί Αγώνες*

Εισαγωγή

Στη χώρα μας, η Ολυμπιακή Παιδεία εντάχθηκε στο εκπαιδευτικό μας σύστημα στο τέλος της δεκαετίας του '90, με αφορμή την ανάληψη των Ολυμπιακών Αγώνων του 2004. Ήταν το μοναδικό πρόγραμμα σε παγκόσμιο επίπεδο, που εφαρμόστηκε στο σύνολο των δημοσίων και ιδιωτικών σχολείων της χώρας και αξιολογήθηκε συστηματικά, σε όλο το φάσμα της εφαρμογής του (Θεοδωράκης, Γραμματικόπουλος, & Γούδας, 2003, Μακρής, 2013).

Οι βασικές συνιστώσες σχεδιασμού ενός εκπαιδευτικού προγράμματος είναι ο καταμερισμός της εργασίας, ο καθορισμός των εκπαιδευτικών αναγκών, η συμμετοχή των διοικητικών στελεχών και η εποπτεία. Η εξισορρόπηση αυτών των δυνάμεων αποτελεί ένα από τα κύρια προβλήματα της οργανωτικής θεωρίας, αφού, όσο αυξάνεται η εξειδίκευση, τόσο καλύτερα πρέπει να γίνονται και οι μέθοδοι συντονισμού. Για να είναι πετυχημένος ο σχεδιασμός θα πρέπει να βασίζεται σε επαρκή και τεκμηριωμένη πληροφόρηση, ώστε να λαμβάνονται ορθότερες αποφάσεις και να είναι σαφής ως προς τον προσδιορισμό του περιεχομένου, της χρονικής διάρκειας και του φορέα υλοποίησης (Κατσαρός, 2008). Σε κάθε περίπτωση, επηρεάζεται από διάφορους πολιτικούς, κοινωνικούς και πολιτιστικούς παράγοντες, αλλά και το ιδεολογικό πλαίσιο στο οποίο ζουν και λειτουργούν τα άτομα και οι ομάδες που εμπλέκονται στη διαμόρφωση της εκάστοτε εκπαιδευτικής πολιτικής (Stenhouse, 2003; Φλουρής, 2005).

Ο τρόπος σχεδιασμού και υλοποίησης των προγραμμάτων Ολυμπιακής Παιδείας διαφέρει σε κάθε εκπαιδευτικό σύστημα. Γεωγραφικοί, εθνικοί και κοινωνικοί παράγοντες είναι καθοριστικοί για την εκπόνηση των προγραμμάτων και γι' αυτό και παρουσιάζονται και σημαντικές διαφορές μεταξύ των χωρών (Georgiadis, 2010). Ένα πετυχημένο πρόγραμμα Ολυμπιακής Παιδείας για να έχει διάρκεια και μακροπρόθεσμα οφέλη θα πρέπει με τον σχεδιασμό του να διασφαλίζει όλους τους παράγοντες που οριοθετούν την εφαρμογή του στην εκπαιδευτική διαδικασία και θα πρέπει απαραίτητα να περιλαμβάνει τις εξής ενέργειες:

1. Ορισμός του οράματος και της στρατηγικής, το οποίο θα βασίζεται στις αρχές του Ολυμπισμού και στις θεμελιώδεις αρχές του Ολυμπιακού Χάρτη.
2. Καθορισμός της αποστολής και των στόχων του προγράμματος (βραχυπρόθεσμους και μακροπρόθεσμους).
3. Ανάπτυξη στρατηγικού πλάνου (προϋπολογισμός, χρονοδιάγραμμα, εκπαιδευτικό υλικό, μέθοδοι διδασκαλίας).
4. Εφαρμογή του στρατηγικού πλάνου.
5. Αξιολόγηση του στρατηγικού πλάνου.
6. Διορθωτικές ενέργειες για την εξασφάλιση της επιτυχίας (Δ.Ο.Α., 2001, 2002, 2003, 2005, 2006).

Η εφαρμογή του παραπάνω πλαισίου είναι εφικτή σε οποιοδήποτε εκπαιδευτικό σύστημα όταν ληφθούν υπόψη τα εξής:

- Να ορισθούν οι εκπαιδευτικοί και ο τρόπος εφαρμογής του στο Αναλυτικό Πρόγραμμα Σπουδών.
- Να επιμορφωθούν όλοι οι εμπλεκόμενοι φορείς (εκπαιδευτικοί, στελέχη εκπαίδευσης κ.λπ.).
- Να παραχθεί κατάλληλο εκπαιδευτικό υλικό/ εγχειρίδια, ανάλογα με την ηλικιακή ομάδα και τον πληθυσμό που απευθύνεται.
- Να εξασφαλιστεί η δέσμευση από τους βασικούς φορείς (πχ κυβερνήσεις, εθνικές ολυμπιακές επιτροπές, κυβερνητικούς οργανισμούς και πιθανούς χορηγικούς οργανισμούς).
- Να εξασφαλιστεί η απαραίτητη δημοσιότητα μέσα από τα ΜΜΕ.
- Να δημιουργηθεί η κατάλληλη υποδομή και τα κίνητρα ώστε να υπάρχει διάρκεια και μακροπρόθεσμα οφέλη (Δ.Ο.Α., 2001, 2002, 2003, 2005, 2006).

Έτσι, η Ολυμπιακή Παιδεία στηρίζεται στις αρχές του Ολυμπισμού και του Ολυμπιακού Χάρτη και εκφράζεται μέσα από το τρίπτυχο «παιδεία – αθλητισμός – πολιτισμός» (Parry, 1994).

Ο Stolyarov, (1995) αναφέρει ότι: «η Ολυμπιακή Παιδεία είναι μια εκπαιδευτική διαδικασία, στηρίζεται στις θεμελιώδεις αρχές του Ολυμπισμού και αποτελείται από ένα συστηματικό σύνολο γνώσεων, κινήτρων, ενδιαφερόντων και δεξιοτήτων, με σκοπό να εναισθητοποιήσει τους νέους στις ανθρωπιστικές ιδέες του Ολυμπισμού και στα πνευματικά και ηθικά ιδανικά και τις αξίες του» (σ. 85).

Στη χώρα μας, κατά την εισαγωγή της Ολυμπιακής Παιδείας στα σχολεία, στους Ολυμπιακούς Αγώνες του 2004, ορίστηκε ως: «η Ολυμπιακή Παιδεία είναι ένα Παιδαγωγικό πρόγραμμα που αποτελείται από γνώσεις, δεξιότητες, εμπειρίες και αξίες οι οποίες πηγάζουν από τους Ολυμπιακούς Αγώνες και την Αθλητική Παράδοση και λαμβάνο-

ντας υπόψη στοιχεία από την σύγχρονη πραγματικότητα έχει ως σκοπό να αλλάξει τη συμπεριφορά των μαθητών προς μια κοινωνικά επιθυμητή κατεύθυνση» (Mountakis, 2010, σ. 11).

Στο πλαίσιο αυτό, το σχολικό έτος 1998-99, το Παιδαγωγικό Ινστιτούτο, σχεδίασε και υλοποίησε σε 30 δημοτικά σχολεία το πιλοτικό πρόγραμμα της Ολυμπιακής Παιδείας. Το επόμενο σχολικό έτος 1999-2000, υλοποιήθηκε σε 350 δημοτικά σχολεία της χώρας, στο οποίο συμμετείχαν μαθητές ηλικίας 9, 10 και 11 ετών. Στη συνέχεια, το Υπουργείο Παιδείας και η ΟΕΟΑ, αποφάσισε την επέκταση του προγράμματος σε εθνικό επίπεδο σε όλα τα σχολεία της χώρας μας.

Έτσι, το σχολικό έτος 2001-2002, το πρόγραμμα μπαίνει πλέον σε νέα δυναμική, αφού η κυβέρνηση, διορίζει 2000 εκπαιδευτικούς Φ.Α για την υλοποίησή του. Η δαπάνη για τη μισθοδοσία τους βάραινε τον κρατικό προϋπολογισμό και ανέρχονταν στο ποσό των 96.014.030 € (ΥΠΕΠΘ, ΥΠΟΟ, 2001, Ιούλιος, 24). Επίσης με απόφαση της Διυπουργικής Επιτροπής Συντονισμού Ολυμπιακής Προετοιμασίας (ΔΕΣΟΠ), το πρόγραμμα της Ολυμπιακής Παιδείας, χρηματοδοτείται επιπλέον με ειδική δαπάνη. Για το σκοπό αυτό, η Γενική Γραμματεία Ολυμπιακών Αγώνων, επιχορηγεί το Υπουργείο Παιδείας από εθνικούς πόρους, οι οποίοι προέρχονταν από το Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων, τα λεγόμενα «Ολυμπιακά έργα», με το ποσό των 23.477.623 €, για προγράμματα/ υπηρεσίες/ δράσεις και για τη χρονική περίοδο 2001-2004 (ΥΠΟΟ, 2001, Ε146/26-3-01).

Βάσει της παραπάνω χρηματοδότησης, το Υπουργείο Παιδείας και η Οργανωτική Επιτροπή Ολυμπιακών Αγώνων «Αθήνα 2004», σχεδίασε το Επιχειρησιακό Σχέδιο της Ολυμπιακής Παιδείας το οποίο οργανώθηκε σε πέντε άξονες: Αθλητισμός, Πολιτισμός, Ολυμπιακή Εκεχειρία, Άρση κοινωνικού Αποκλεισμού – πολυπολιτισμικότητα, Κεντρικές Πρωτοβουλίες Ολυμπιακής Παιδείας. Η προώθηση του εθελοντισμού και της ανιδιοτελούς προσφοράς διαπερνούσε ως οριζόντια προτεραιότητα όλους τους άξονες.

Βασική φιλοσοφία του Επιχειρησιακού Σχεδίου της Ολυμπιακής Παιδείας ήταν η αποκέντρωση και η δημοκρατική συμμετοχή με την μετατόπιση σημαντικού μέρους των ευθυνών της κεντρικής διοίκησης, στις κοινωνικές δυνάμεις που εμπλέκονται στην εκπαιδευτική διαδικασία (τοπική αυτοδιοίκηση, τοπική κοινωνία, παραγωγικές δυνάμεις κ.λπ.). Επίσης, χαρακτηρίζονταν από λήψη αποφάσεων που σχετιζόνταν με το πλαίσιο λειτουργίας των σχολείων, με σκοπό τη μετατροπή του σχολείου σε χώρο γνώσης, αθλητισμού και πολιτισμού, την ουσιαστική διεύρυνση του εκπαιδευτικού συστήματος για όλους τους πολίτες, τη σύνδεσή του με τις ανάγκες της κοινωνίας και τη διασφάλιση της διαφάνειας της λειτουργίας του μέσω ενός αξιόπιστου συστήματος κοινωνικής λογοδοσίας του (Μακρής, & Georgiadis, 2017).

Έτσι, μέσω του προγράμματος, «το Επιχειρησιακό Σχέδιο» ως βασικό σκοπό είχε να προσεγγίσει και να συμπεριλάβει όλους όσους εμπλέκονται με την αγωγή και την εκπαίδευση χωρίς καμία διάκριση, να εμπνεύσει, να ευαισθητοποιήσει και να κινητοποιήσει τους μαθητές, τους νέους της Ελλάδας και της Ομογένειας στη διαμόρφωση συμπεριφορών και αξιών, στην ανάπτυξη της συνεργασίας με σεβασμό στις αξίες του πλουραλισμού, της κατανόησης και της ειρήνης, στην ενίσχυση της αυτονομίας, της κριτικής σκέψης και της υπευθυνότητας (ΥΠΕΠΘ, 2001).

Σκοπός της έρευνας είναι να μελετηθεί και να τεκμηριωθεί εάν και κατά πόσο το επιχειρησιακό σχέδιο της Ολυμπιακής Παιδείας στη χώρα μας, απετέλεσε μια ολοκληρωμένη παρέμβαση στην εκπαίδευση, καθώς επίσης και να αναδείξουμε σημαντικά στοιχεία σχετικά με το σχεδιασμό, την οργάνωση και την υλοποίηση προγραμμάτων Ολυμπιακής Παιδείας. Οι ειδικότεροι στόχοι είναι:

- Υπήρξε ορθός σχεδιασμός;
- Υλοποιήθηκαν αξιόλογες δράσεις σύμφωνα με τις αρχές της Ολυμπιακής Παιδαγωγικής;
- Η χρηματοδότηση βοήθησε ουσιαστικά στην επίτευξη των στόχων του προγράμματος;

Μεθοδολογία της έρευνας

Η μέθοδος που χρησιμοποιήθηκε στην εργασία μας είναι η «ανάλυση περιεχομένου», η οποία χρησιμοποιείται κυρίως σε κοινωνικές μελέτες που επικεντρώνονται στη διερεύνηση των αξιών, των στάσεων ή των απόψεων και μετατρέπει δευτερογενές υλικό ποιοτικής φύσης σε μορφή ποσοτικών δεδομένων (Κυριαζή, 2009). Το πεδίο της καλύπτει όλο το φάσμα των γραπτών και προφορικών επικοινωνιών και μπορούμε να υποβάλουμε σε ανάλυση οτιδήποτε έχει λεχθεί ή γραφεί. Άρθρα του τύπου, επιστημονικά κείμενα, λόγοι εκπαιδευτικού, πολιτικού ή άλλου περιεχομένου, υλικό συνεντεύξεων κ.λπ. μπορούν να αναλυθούν με στόχο την περιγραφή ή τη συγκέντρωση γνώσεων και συμπερασμάτων αναφορικά με τις συνθήκες παραγωγής ή αποδοχής και ερμηνείας του μηνύματος ή και τα δύο (Σακαλάκη, 2001).

Έτσι και στην έρευνά μας, ως πηγές για την ανάλυση χρησιμοποιήθηκε, εκπαιδευτικό υλικό, υπουργικές αποφάσεις, εγκύκλιοι, διατάγματα, νόμοι, αρχεία Υπουργείων ή άλλων σχετικών φορέων κ.λπ. Επίσης,

πραγματοποιήθηκε λεπτομερή ανασκόπηση της βιβλιογραφίας, που περιελάμβανε αναζήτηση άρθρων, πρακτικών συνεδρίων, πρακτικών συνόδων και βιβλίων, σχετικών με τις ερευνητικές υποθέσεις.

Οι κύριες φάσεις της ανάλυσης περιεχομένου είναι η προανάλυση, η φάση της εκμετάλλευσης του υλικού, η επεξεργασία και ερμηνεία των αποτελεσμάτων και η συναγωγή συμπερασμάτων (Σακαλάκη, 2001). Με αυτό τον τρόπο χρησιμοποιεί συγκεκριμένους κανόνες για την εξαγωγή έγκυρων αποτελεσμάτων και θα πρέπει: α) το κείμενο να εξετάζεται ολοκληρωμένο β) οι κατηγορίες που χρησιμοποιούνται για την ταξινόμηση των δεδομένων να ορίζονται με σαφήνεια και γ) τα χαρακτηριστικά που εμφανίζονται στο κείμενο να ποσοτικοποιούνται, ώστε να διαπιστωθεί η σημασία τους. Οι κατηγορίες που κατασκευάζονται, καθορίζονται από την προβληματική της έρευνας και με αυτό τον τρόπο ανακαλύπτονται οι στατιστικές συσχετίσεις, ελέγχονται οι θεωρητικές υποθέσεις ή αναδύονται νέες θεωρητικές επεξηγήσεις. Η επεξεργασία των δεδομένων και ο έλεγχος των υποθέσεων γίνονται με τη χρήση και άλλων μεθόδων, για τον λόγο αυτό, δεν θα πρέπει να αποτελεί αποκλειστική πηγή στοιχείων και ο συνδυασμός μεθόδων, είναι πιο αποτελεσματικός ως προς τη δυνατότητα προσέγγισης της πολυεπίπεδης και σύνθετης κοινωνικής πραγματικότητας (Thomas & Nelson, 2003; Κυριαζή, 2009).

Σχεδιασμός και Οργάνωση

Την ευθύνη σχεδιασμού, οργάνωσης και εφαρμογής του προγράμματος της Ολυμπιακής Παιδείας είχε το Υπουργείο Παιδείας και η Οργανωτική Επιτροπή των Ολυμπιακών Αγώνων «Αθήνα 2004». Την υψηλή εποπτεία του προγράμματος είχε η Διυπουργική Επιτροπή Ολυμπιακής Προετοιμασίας (ΔΕΣΟΠ), η οποία αποτελείτο από όλους τους αρμόδιους Υπουργούς που εμπλέκονταν στη διοργάνωση των Ολυμπιακών Αγώνων υπό την Προεδρεία του Πρωθυπουργού της Χώρας. Η Επιτροπή ήταν το ανώτατο όργανο διοίκησης και παρακολούθησης όλου του εγχειρήματος των Ολυμπιακών Αγώνων σε κεντρικό επίπεδο (ΔΕΣΟΠ, 2000, Μάιος, 31).

Σε συνεδρίαση της ΔΕΣΟΠ αποφασίστηκε η υπογραφή Μνημονίου Συναντιληψης και Συνεργασίας μεταξύ του Υπουργείου Παιδείας και της Οργανωτικής Επιτροπής «Αθήνα 2004» και όριζε τα εξής: «τα δύο μέρη αναλαμβάνουν να υπογράψουν σύμβαση..., στην οποία θα περιέχονται όλοι οι επιμέρους όροι του επιχειρησιακού σχεδίου... και το λεπτομερές χρονοδιάγραμμα εκπόνησης, ανάπτυξης και εκτέλεσης των προγραμμάτων, δράσεων κλπ.» (ΔΕΣΟΠ, 2000, Ιούλιος, 12). Για το σκοπό αυτό δημιουργήθηκε κοινή Επιτροπή Παρακολούθησης, η οποία αναφέρονταν στον Ειδικό Γραμματέα του Υπουργείου και στον Διευθύνοντα Σύμβουλο της «Αθήνα 2004». Η στελέχωση της αποτελείτο από ανώτατα στελέχη του κάθε μέρους και είχε ως έργο την παρακολούθηση των ενεργειών και εργασιών των δύο μερών, όπως προβλέπονταν από το μνημόνιο (ΟΕΟΑ «Αθήνα 2004, ΥΠΕΠΘ, 2000).

Τον Οκτώβριο του 2001 τοποθετήθηκε στο Υπουργείο Παιδείας αρμόδιος Υφυπουργός ο οποίος είχε μόνο την αποκλειστική ευθύνη του προγράμματος. Έτσι, κρίθηκε απαραίτητο η δημιουργία Γραφείου Ολυμπιακής Παιδείας, το οποίο είχε τη διοικητική ευθύνη για τον σχεδιασμό και την υλοποίηση του προγράμματος. Σε περιφερειακό επίπεδο, πέραν των θεσμικών οργάνων, για τον συντονισμό και την παρακολούθηση του προγράμματος στα σχολεία το Υπουργείο Παιδείας, τοποθέτησε 65 υπευθύνους Ολυμπιακής Παιδείας ανά Νομαρχιακό διαμέρισμα, οι οποίοι είχαν έδρα στο Γραφείο Φυσικής Αγωγής και ήταν υπό την εποπτεία του Προϊσταμένου.

Ο σχεδιασμός του Επιχειρησιακού Σχεδίου εντάχθηκε στην εθνική στρατηγική για το πρόγραμμα της Ολυμπιακής Παιδείας και κινούνταν παράλληλα με δράσεις θεσμικού χαρακτήρα οι οποίες σχεδιάστηκαν σε τρία επίπεδα: α) της κεντρικής εκπαιδευτικής πολιτικής, όπου υλοποιήθηκαν δράσεις, οι οποίες οργανώθηκαν από το Υπουργείο Παιδείας και την Ο.Ε.Ο.Α «Αθήνα 2004», β) της σχολικής μονάδας - περιφέρειας, όπου ύστερα από πρόσκληση ενδιαφέροντος, χρηματοδοτήθηκαν προτάσεις οι οποίες είχαν ως αντικείμενο τους άξονες του προγράμματος και γ) της συνεργασίας με φορείς με την υλοποίηση πιλοτικών δράσεων (ΥΠΕΠΘ, 2002, σ. 167).

Ειδικότερα, η υλοποίηση του έργου αποσκοπούσε στην ανανέωση του περιεχομένου του προγράμματος, με την εισαγωγή καινοτόμων δράσεων στα σχολεία, στην αναβάθμιση του ρόλου των εκπαιδευτικών και στη προβολή της χώρας μας ενόψει της διοργάνωσης των Ολυμπιακών Αγώνων (ΥΠΕΠΘ, 2002). Για την υλοποίηση των στόχων του έργου κρίθηκε απαραίτητο:

- Ο σχεδιασμός και η υλοποίηση ευέλικτων ενεργειών που θα αναδεικνύουν και θα προωθούν τις αρχές της Ολυμπιακής Παιδείας.
- Η εξασφάλιση των απαραίτητων προϋποθέσεων και συνθηκών (διοικητικών, οργανωτικών) για την εφαρμογή του προγράμματος.

- Η εμπλοκή και ενεργός συμμετοχή των τοπικών κοινωνιών και αρμόδιων τοπικών οργανισμών και Μη Κυβερνητικών Οργανώσεων.
- Η οργάνωση επιμορφωτικών προγραμμάτων για τους εκπαιδευτικούς και τους φορείς που συμμετείχαν στην υλοποίηση του Προγράμματος.
- Η διαρκής παρακολούθηση και αξιολόγηση μέσω της διενέργειας μελετών/ερευνών σε τακτά χρονικά διαστήματα (ΥΠΕΠΘ, 2002).

• Ο σχεδιασμός και ο προϋπολογισμός του έργου σε άξονες και μέτρα φαίνεται στο Πίνακα 1 (Μακρής, 2013).

Πίνακας 1. Το Επιχειρησιακό Σχέδιο της Ολυμπιακής Παιδείας

Άξονας Α.	Πολιτισμός
Μέτρο Α.1	Biennale Νέων Καλλιτεχνών
Μέτρο Α.2	Σχέδια Προτεραιότητας και Πιλοτικές Δράσεις Πολιτισμού
Μέτρο Α.3	Ενίσχυση Πρωτοβουλιών Πολιτισμού
Άξονας Β.	Αθλητισμός
Μέτρο Β.1	Σχέδια Προτεραιότητας και Πιλοτικές Δράσεις Αθλητισμού
Μέτρο Β.2	Ενίσχυση Πρωτοβουλιών Αθλητισμού
Άξονας Γ	Ολυμπιακή Εκεχειρία
Μέτρο Γ.1	Σχέδια Προτεραιότητας και Πιλοτικές Δράσεις Ολυμπιακής Εκεχειρίας
Μέτρο Γ.2	Ενίσχυση Πρωτοβουλιών Ολυμπιακής Εκεχειρίας
Άξονας Δ	Άρση Κοινωνικού Αποκλεισμού και Φυλετικών Διακρίσεων – Πολυπολιτισμικότητα
Μέτρο Δ.1	Σχέδια Προτεραιότητας και Πιλοτικές Δράσεις Άρσης Κοινωνικού Αποκλεισμού και Φυλετικών Διακρίσεων – Πολυπολιτισμικότητας
Μέτρο Δ.2	Ενίσχυση Πρωτοβουλιών Άρσης Κοινωνικού Αποκλεισμού και Φυλετικών Διακρίσεων – Πολυπολιτισμικότητας
Άξονας Ε	Κεντρικές Πρωτοβουλίες Ολυμπιακής Παιδείας
Μέτρο Ε.1	Οργάνωση – Διοίκηση – Προώθηση – Αξιολόγηση Προγράμματος «Ολυμπιακή Παιδεία»
Μέτρο Ε.2	Πάρκο Ολυμπιακής Παιδείας

Ο προγραμματισμός για τον προσδιορισμό των δράσεων κατά τη διάρκεια της τριετίας (2001-2004), καθώς και η διαμόρφωση του ετήσιου προϋπολογισμού του έργου στηρίχθηκε στην ακόλουθη διαδικασία:

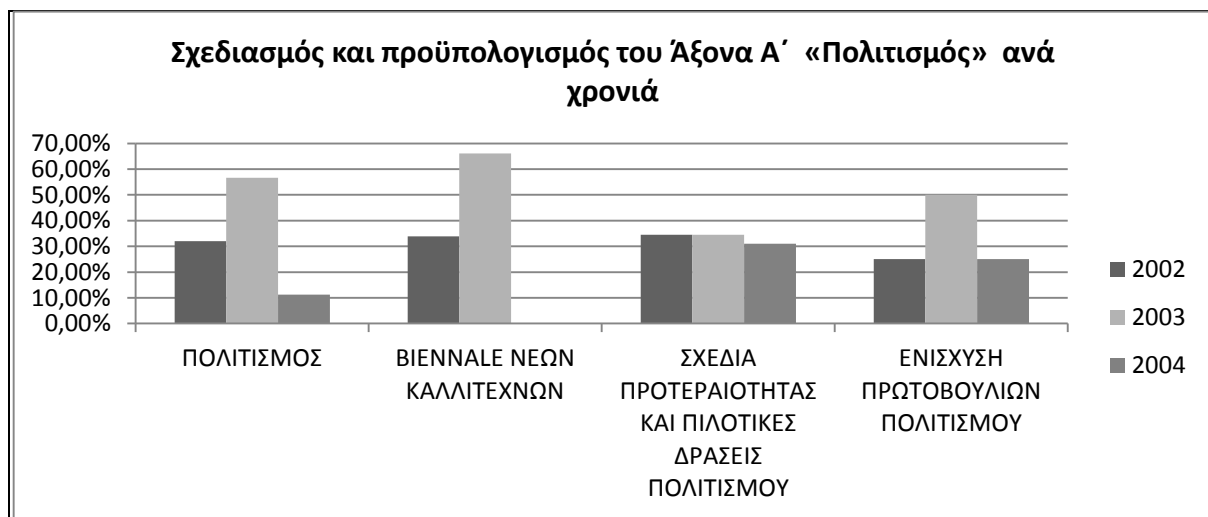
- Ο προϋπολογισμός καθορίστηκε σε ετήσια βάση μέχρι το επίπεδο της χρηματοδότησης για κάθε άξονα και ξεχωριστών δράσεων κάθε μέτρου.
- Η ομάδα εργασίας του έργου είχε την ευθύνη για τον καθορισμό των δράσεων μέσα στο πλαίσιο που καθόριζαν ο συνολικός προϋπολογισμός και ο προϋπολογισμός της κάθε ξεχωριστής δράσης.
- Για λόγους που αφορούσαν στη διευκόλυνση του έργου υπήρχε η δυνατότητα της μεταφοράς ποσών μεταξύ των δράσεων κάθε μέτρου σε ποσοστό ίσο με 20% του συνολικού ποσού.
- Η διεύρυνση των δράσεων με νέα προγράμματα και η αντίστοιχη τροποποίηση του προϋπολογισμού, πραγματοποιήθηκε μετά από απόφαση του Υπουργείου Παιδείας και της Οργανωτικής Επιτροπής.

Σκοπός και προϋπολογισμός του Επιχειρησιακού σχεδίου ανά Άξονα και Μέτρα

Ο Άξονας Α' «Πολιτισμός» οργανώθηκε σε τρία Μέτρα και βασική του επιδίωξη ήταν να ευαισθητοποιήσει τη μαθητική και εκπαιδευτική κοινότητα, τους συλλόγους γονέων και κηδεμόνων, την κοινωνία των πολιτών να συμμετέχουν σε δραστηριότητες, πρωτοβουλίες και εκδηλώσεις για τον πολιτισμό, με σημεία αναφοράς την αλληλεγγύη, την ευγενή άμιλλα, την αξία της συμμετοχής, αξίες οι οποίες εκφράζονται μέσω των Ολυμπιακών Αγώνων, συνθέτοντας το Ολυμπιακό πνεύμα (ΥΠΕΠΘ, 105238/ΚΔ/8-10-2002).

Ο συνολικός προϋπολογισμός του Άξονα Α', ήταν 7.970.000 €. Εξ αυτών, το μεγαλύτερο ποσοστό 59% αφορούσε στη διοργάνωση της 11^{ης} Biennale Νέων Καλλιτεχνών Ευρώπης και Μεσογείου, το 2.58% στη χρηματοδότηση σχολικών μονάδων και το 18.19% σε επιλεγμένα σχέδια και πιλοτικές δράσεις Πολιτισμού.

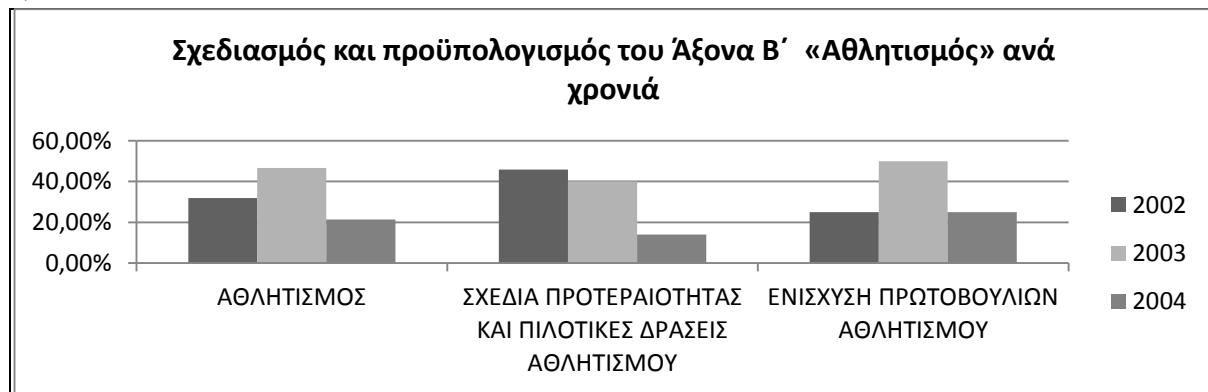
Όπως διαπιστώνουμε και από το Γράφημα 1, η χρονική κατανομή του Μέτρου Α.1, σε ποσοστό 66.10% επι του συνόλου του έργου ήταν για το έτος 2003, διότι ήταν και το έτος υλοποίησης, ενώ σε πολύ μικρότερο ποσοστό 33.90% ήταν για το έτος 2002 και αφορούσε στις δαπάνες προετοιμασίας. Για το Μέτρο Α.2, η κατανομή των δαπανών είναι ισόποση και για τα τρία έτη με μικρή διαφορά για το έτος 2004. Τέλος, η χρηματοδότηση των σχολικών μονάδων που αφορούσε στο Μέτρο Α.3, ήταν 25% για τα έτη 2002 και 2004 και 50% για το έτος 2003. Η διαφορά που παρατηρείται για το έτος 2003 ουσιαστικά δεν υπάρχει, διότι τα τρία ημερολογιακά έτη είναι δύο σχολικά έτη, οπότε η δαπάνη είναι ισόποση για τα δύο σχολικά έτη (2002-2003 και 2003-2004). Η διαφορά αυτή θα παρατηρηθεί και παρακάτω στους υπόλοιπους Άξονες (Γράφημα 2, 3 και 4), και θα αφορά στο Μέτρο «Ενίσχυση Πρωτοβουλιών» (ΥΠΕΠΘ, 2002).

Γράφημα 1. Σχεδιασμός και προϋπολογισμός του Άξονα Α' «Πολιτισμός»

Ο Άξονας Β' «Αθλητισμός» οργανώθηκε σε δύο μέτρα και ως αντικείμενο είχε την εισαγωγή καινοτόμων προγραμμάτων και δράσεων στην εκπαιδευτική διαδικασία με σκοπό να διαδώσει τις αξίες του αθλητισμού ως πολύτιμο αγαθό που βελτιώνει την υγεία, δημιουργεί πνευματική και ψυχική ανάταση και προάγει την ποιότητα ζωής (ΥΠΕΠΘ, 105237/ΚΔ/8-10-2002).

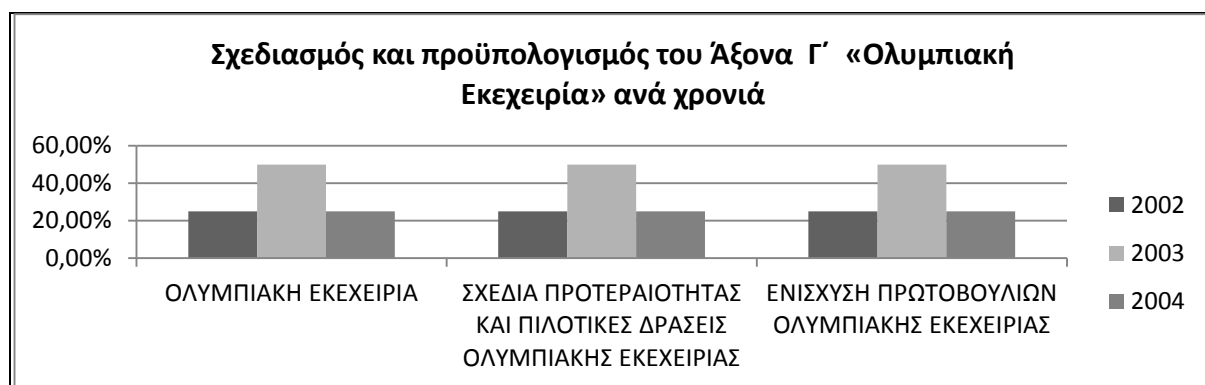
Ο συνολικός προϋπολογισμός του Άξονα Β', ανέρχονταν στο ποσό των 3.925.000 € και η συνολική χρονική κατανομή του ήταν 31.84% για το έτος 2002, 46.75% για το έτος 2003 και 21.40% για το έτος 2004. Εξ αυτών, το μεγαλύτερο ποσοστό 67.26% αφορούσε στην χρηματοδότηση των σχολικών μονάδων, ενώ σε μικρότερο ποσοστό 32.73%, αφορούσε στην υλοποίηση πιλοτικών δράσεων. Ο προγραμματισμός των πιλοτικών δράσεων (Μέτρο Β.1) για τα έτη 2002 και 2003 είναι ίδιος περίπου (45.91% και 40.07%), ενώ για το έτος 2004 είναι πολύ μικρότερος (14%). Για το Μέτρο Β.2 που αφορούσε στη χρηματοδότηση των σχολικών μονάδων, ο προγραμματισμός είναι ισόποσος για τα σχολικά έτη 2002-2003 και 2003-2004, με το ποσό των 1.320.000 € (ΥΠΕΠΘ, 2002). Αναλυτικά ο σχεδιασμός και προϋπολογισμός του Άξονα φαίνεται στο γράφημα 2.

Γράφημα 2. Σχεδιασμός και προϋπολογισμός του Άξονα Β' «Αθλητισμός»

Ο Άξονας Γ' «Ολυμπιακή Εκεχειρία» οργανώθηκε σε δύο Μέτρα και βασική του επιδίωξη ήταν η ενημέρωση, η ευαισθητοποίηση και η δραστηριοποίηση της εκπαιδευτικής κοινότητας και του ευρύτερου κοινού για την αναβίωση και την καθιέρωση της Εκεχειρίας στους Ολυμπιακούς Αγώνες, στα ζητήματα της ειρήνης και συνεργασίας των λαών, όσο και σε θέματα πολιτισμικών διαφορών (ΥΠΕΠΘ, 105240/ΚΔ/8-10-2002).

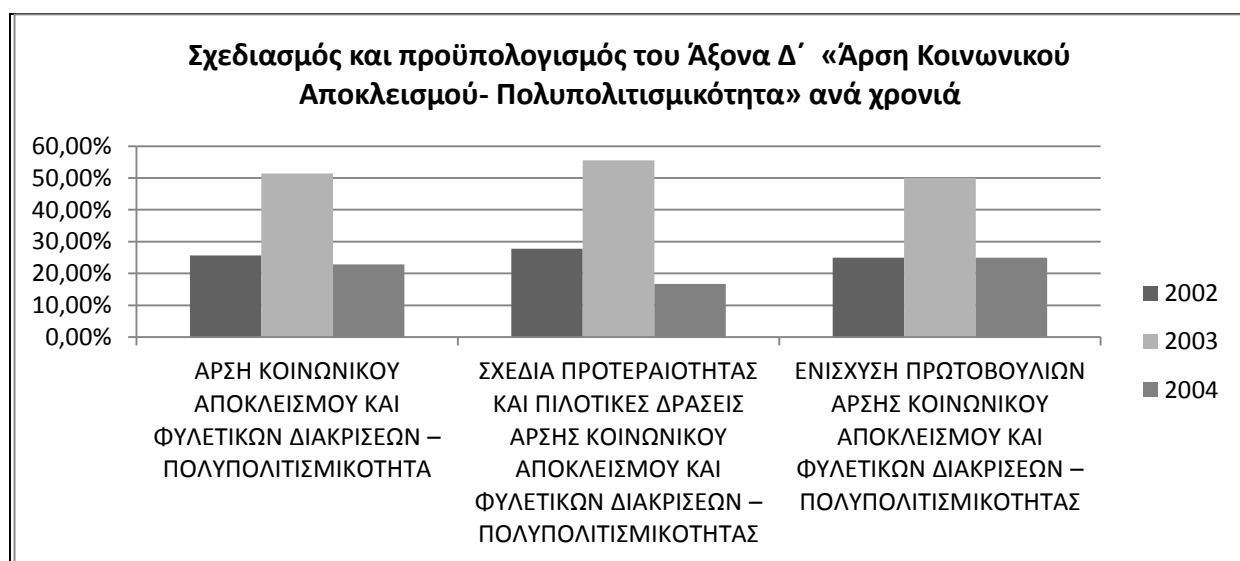
Ο συνολικός προϋπολογισμός του Άξονα Γ' (Γράφημα 3), ήταν 1.800.000 € και ο προγραμματισμός του ήταν 50% για το έτος 2003 και από 25% για τα έτη 2002 και 2004. Το μεγαλύτερο ποσοστό 66.66% αφορούσε στη χρηματοδότηση των σχολείων και σε μικρότερο βαθμό 33.33% στην υλοποίηση των πιλοτικών δράσεων. Η χρονική κατανομή υλοποίησης του Άξονα, που αφορούσε στις πιλοτικές δράσεις ήταν 50% για το έτος 2003 και 25% για τα έτη 2002 και 2004 και η χρηματοδότηση των σχολείων ήταν ισόποση για τα δύο σχολικά έτη (ΥΠΕΠΘ, 2002).

Γράφημα 3. Σχεδιασμός και προϋπολογισμός του Άξονα Γ' «Ολυμπιακή Εκεχειρία»

Σκοπός του Άξονα Δ, «Άρση Κοινωνικού Αποκλεισμού και Φυλετικών Διακρίσεων - Πολυπολιτισμικότητα» ήταν η ευαισθητοποίηση και η δραστηριοποίηση της εκπαιδευτικής κοινότητας σε θέματα όπως ο κοινωνικός αποκλεισμός, ο ρατσισμός, η βία, η ανοχή στη διαφορετικότητα και η ενθάρρυνση δράσεων στην κατεύθυνση της ενίσχυσης μιας υγιούς, δημοκρατικής και ανεκτικής κοινωνίας (ΥΠΕΠΘ, 105239/ΚΔ/8-10-2002).

Ο συνολικός προϋπολογισμός του Άξονα Δ' (Γράφημα 4), ανέρχονταν στο ποσό των 3.540.000 € και ο προγραμματισμός του ήταν σε ποσοστό 25.70% για το έτος 2002, σε διπλάσιο περίπου ποσοστό 51.41% για το έτος 2003 και σε 22.88% για το έτος 2004. Εξ αυτών το μεγαλύτερο ποσοστό 74.57% ήταν προγραμματισμένα για την χρηματοδότηση των σχολείων και το 25.42% για την υλοποίηση πιλοτικών δράσεων. Ο προγραμματισμός των πιλοτικών δράσεων (Μέτρο Δ.1) ήταν 55.55% για το έτος 2003, 27.77% για το έτος 2002 και 16.66% για το 2004. Ενώ η χρηματοδότηση των σχολείων ήταν ίδια για τα δύο έτη υλοποίησης (ΥΠΕΠΘ, 2002).

Γράφημα 4. Σχεδιασμός και προϋπολογισμός του Άξονα Δ' «Άρση Κοινωνικού Αποκλεισμού- Πολυπολιτισμικότητα»

Επιδίωξη του Άξονα Ε', «Κεντρικές Πρωτοβουλίες Ολυμπιακής Παιδείας» ήταν η ορθή οργάνωση, η διοίκηση τη υλοποίησης, η προώθηση και η αξιολόγηση του Προγράμματος. Αποτελούνταν από δράσεις οι οποίες υποστήριζαν συνολικά την υλοποίησή του και ήταν απαραίτητες προκειμένου να υλοποιηθεί αποτελεσματικά και να βελτιστοποιηθούν τα οφέλη. Στον Άξονα περιλαμβάνονταν:

Επικαιροποίηση σχεδιασμού Προγράμματος, Αξόνων, Μέτρων και Δράσεων: διαδικασίες επιλογής για δράσεις στο πλαίσιο των μέτρων, εκτίμηση προϋπολογισμού, επιλογή διαδικασιών και φορέων, χρονοδιάγραμμα δράσης, ορισμός ομάδας υλοποίησης, υποβολή του τεχνικού δελτίου στις αρμόδιες υπηρεσίες.

Σύνταξη και δημοσίευση προκηρύξεων – κριτηρίων αξιολόγησης: ορισμός επιτροπών, αξιολόγηση προτάσεων, κατάρτιση συμβάσεων.

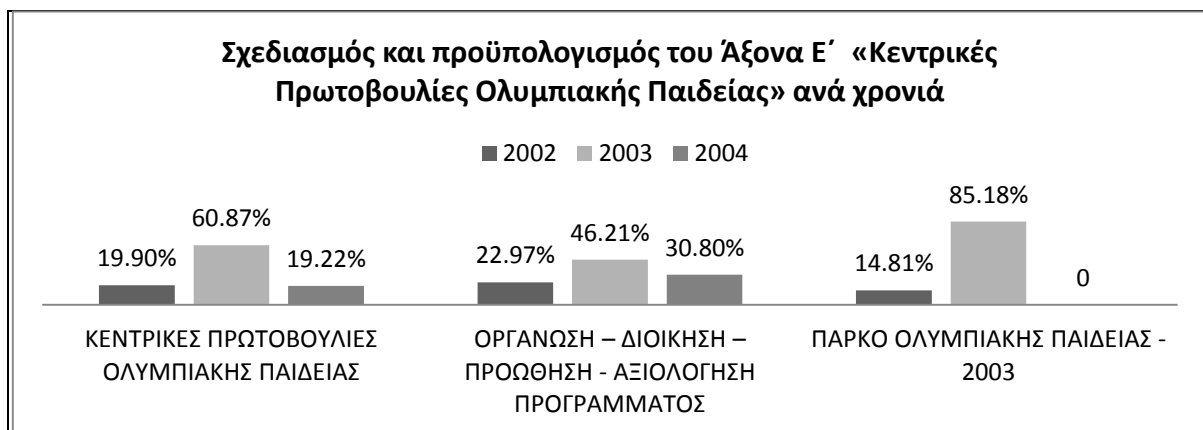
Παρακολούθηση της υλοποίησης των δράσεων του Προγράμματος: σύνταξη περιοδικών εκθέσεων προόδου, αντιμετώπιση προβλημάτων με λήψη διορθωτικών μέτρων.

Αξιολόγηση των δράσεων του Προγράμματος: προκαταρκτική αξιολόγηση αναμενόμενων αποτελεσμάτων, ενδιάμεση και τελική αξιολόγηση.

Ενέργειες προώθησης του Προγράμματος: σχεδιασμός εκστρατείας προώθησης, υλοποίηση ενεργειών προώθησης (έντυπα, διαφημιστικά spots).

Ο συνολικός προϋπολογισμός του Άξονα Ε ανέρχονταν στο ποσό των 6.242.623 € και ο προγραμματισμός του έδωσε έμφαση για τις περισσότερες ενέργειες για το έτος 2003 σε ποσοστό 60.87%, ενώ για τα έτη 2002 και 2004 είναι σε μικρότερο βαθμό περίπου 19%, αντίστοιχα. Το 62.39% ήταν προγραμματισμένο για το Μέτρο Ε.1 και αφορούσε ενέργειες οργάνωσης, προώθησης και αξιολόγησης του προγράμματος, ενώ το 37.60% ήταν για την οργάνωση και υλοποίηση του Πάρκου Ολυμπιακής Παιδείας.

Ο προγραμματισμός για το Μέτρο Ε.1 ήταν 22.97% για το έτος 2002, 46.21% για το έτος 2003 και 30.80% για το έτος 2004. Για το Πάρκο Ολυμπιακής Παιδείας το 60.87% ήταν προγραμματισμένο για το 2003 που ήταν και το έτος υλοποίησης και 19.90% για το έτος 2002 για ενέργειες προετοιμασίας (ΥΠΕΠΘ, 2002). Αναλυτικά ο σχεδιασμός και προϋπολογισμός του Άξονα φαίνεται στο Γράφημα 5.

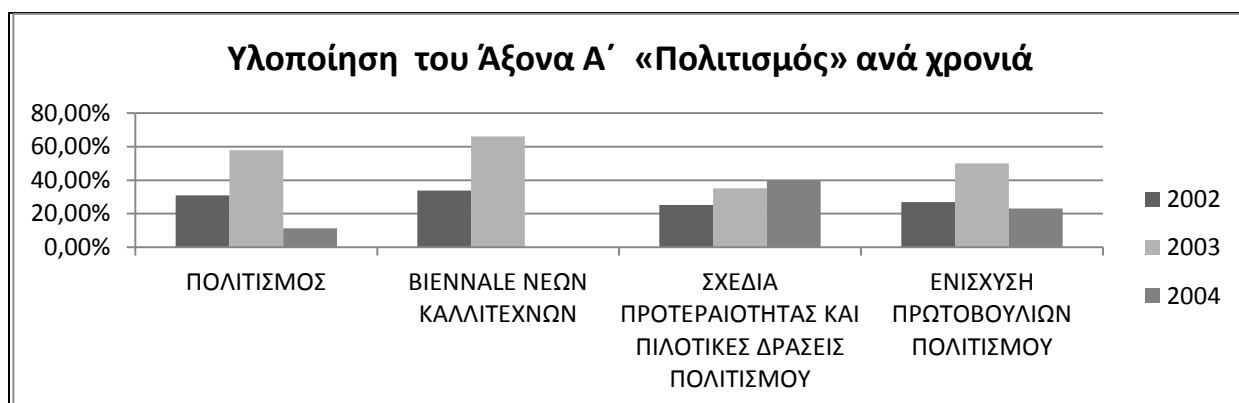
Γράφημα 5. Σχεδιασμός και προϋπολογισμός του Άξονα Ε' «Κεντρικές Πρωτοβουλίες Ολυμπιακής Παιδείας»

Υλοποίηση του Επιχειρησιακού Σχεδίου ανά Άξονα και Μέτρα

Υλοποίηση του Άξονα Α Πολιτισμός: Η συνολική δαπάνη υλοποίησης του Άξονα Α', ανήλθε στο ποσό των 7.820.651 €. Ο χρονικός καταμερισμός του ήταν 30.90 % για το έτος 2002, σε πολύ μεγαλύτερο ποσοστό 57.84% για το έτος 2003 και σε μικρότερο βαθμό 11.24% για το έτος 2004. Εξ αυτών, το μεγαλύτερο ποσοστό 60.35% ήταν για την υλοποίηση του Μέρους Α.1 που αφορούσε Στην 11^η Biennale Νέων Καλλιτεχνών Ευρώπης και Μεσογείου, το 27.12% τη χρηματοδότηση των σχολείων και σε μικρότερο βαθμό 12.52% Στην υλοποίηση πιλοτικών δράσεων. Αναλυτικά η υλοποίηση του Άξονα εμφανίζεται στον Πίνακα 2 και στο Γράφημα 6.

Πίνακας 2. Υλοποίηση του Άξονα Α ' Πολιτισμός

Άξονας Α	Ονομασία του έργου
Μέτρο Α1	Biennale Νέων Καλλιτεχνών Ευρώπης και Μεσογείου
A.2	Σχέδια Προτεραιότητας και Πιλοτικές Δράσεις Πολιτισμού
A.2.1	Πανελλήνιοι Μαθητικοί Καλλιτεχνικοί Αγώνες
A.2.2	Εκπαιδευτικό πρόγραμμα «Πάμε Σινεμά»
A.2.3	Αγώνες Αντιλογίας - Επιχειρηματολογίας
A.2.4	Το θέατρο στην Εκπαίδευση (διεθνές συνέδριο)
A.2.5	Διεθνής Ολυμπιακή Χορωδία
A.2.6	Οι Ολυμπιακοί Αγώνες του 1896 και το φωτογραφικό λεύκωμα του Άλμπερτ Μάγιερ (εκπαιδευτικό υλικό)
A.2.7	Πίνδαρος, ο Στοχαστής και Υμνητής του Ολυμπιακού Ιδεώδους (διεθνής ημερίδα)
A.2.8	Άθλα και Έπαθλα στα Ομηρικά Έπη (διεθνές συνέδριο)
A.2.9	Έκθεση με τίτλο «Ελαίας Εγκώμιον»
A.2.10	Παιδική Συμφωνική Ορχήστρα του Τρίτου
A.2.11	Έκθεση με θέμα «Αρχιτεκτονική και Ολυμπιακοί Αγώνες»
Μέτρο Α.3	Ενίσχυση Πρωτοβουλιών Πολιτισμού
A.3.1	Πρόσκληση Υποβολής Προτάσεων στις σχολικές μονάδες της χώρας
Συνολικό Κόστος υλοποίησης Άξονα «Πολιτισμός»:7.820.651 €.	

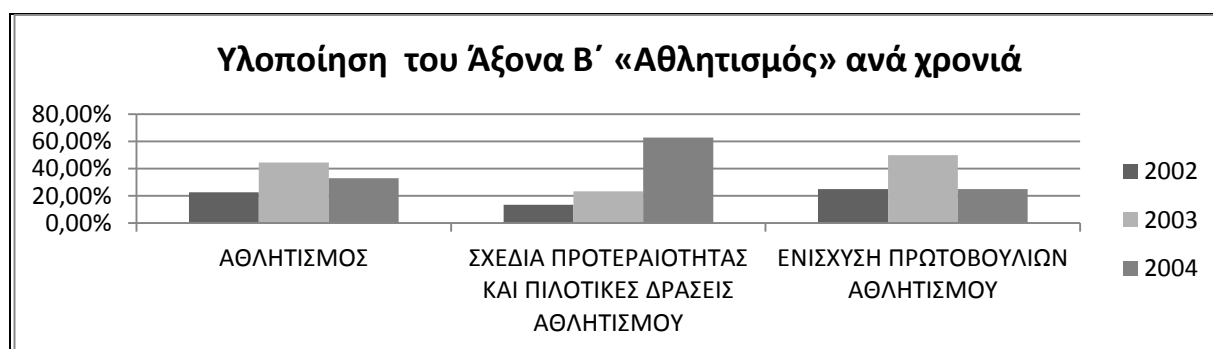
Γράφημα 6. Υλοποίηση του Άξονα «Πολιτισμός»

Υλοποίηση του Άξονα Β Αθλητισμός: Η συνολική δαπάνη υλοποίησης του Άξονα «Αθλητισμός» σύμφωνα με τον Πίνακα 5, ανήλθε στο ποσό των 3.755.040 €. Η υλοποίηση του άξονα ήταν για το έτος 2002 με ποσοστό 22.56%, στο διπλάσιο περίπου για το έτος 2003 με ποσοστό 44.46% και για το έτος 2004 με ποσοστό 32.96%. Εξ αυτών περισσότερο από τα τρία τέταρτα του συνόλου (79.14%), δαπανήθηκαν για τη χρηματοδότηση δράσεων στις σχολικές μονάδες της χώρας και σε πολύ μικρότερο ποσοστό 20.85% για την υλοποίηση πιλοτικών δράσεων. Αναλυτικά, η υλοποίηση του Άξονα διακρίνεται στον Πίνακα 3 και στο Γράφημα 7.

Πίνακας 3. Υλοποίηση του Άξονα Β Αθλητισμός

Άξονας Β	Όνομασία του έργου
Μέτρο Β.1	Σχέδια Προτεραιότητας και Πιλοτικές Δράσεις Αθλητισμού
B.1.1	Οι Ολυμπιακοί Αγώνες στην Αρχαία Ελλάδα (οπτικοακουστικό υλικό)
B.1.2	Εκπαιδευτικό υλικό με τίτλο «το Ολυμπιακό Κίνημα»
B.1.3	Εκπαιδευτικό υλικό με τίτλο «οι Ολυμπιακοί Αγώνες του 2004»
B.1.4	Πανόραμα Ολυμπιακής Παιδείας (αθλητικές – πολιτισμικές εκδηλώσεις)
B.1.5	Μαθητιάδα Πρώτη Σερρών (αθλητικές – πολιτισμικές εκδηλώσεις)
B.1.6	Κινητή Παλαίστρα (επίδειξη ολυμπιακού αθλήματος)
B.1.7	Παγκόσμιο Φοιτητικό Πρωτάθλημα ΤΑΕΚΒΟΝΤΟ
B.1.8	Αθλητικές και Πολιτισμικές εκδηλώσεις στον Απόδημο Ελληνισμό
B.1.9	Η Ολυμπιακή Παιδεία στις Τοπικές Κοινωνίες
B.1.10	Μαθητικοί Αγώνες Κλασσικού Αθλητισμού
Μέτρο Β.2	Ενίσχυση Πρωτοβουλιών Αθλητισμού
B.2.1	Πρόσκληση Υποβολής Προτάσεων στις σχολικές μονάδες της χώρας

Συνολικό Κόστος υλοποίησης Άξονα «Αθλητισμός»: 3.755.040 €.

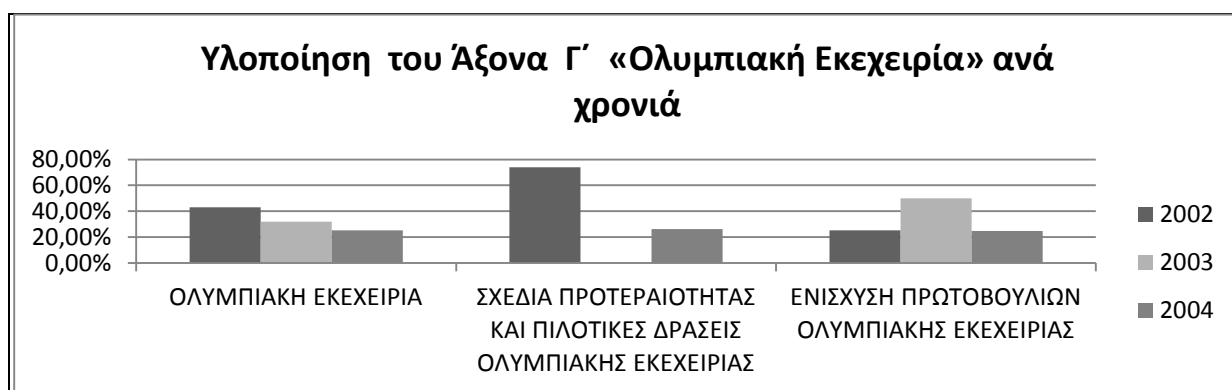

Γράφημα 7. Υλοποίηση του Άξονα «Αθλητισμός»

Υλοποίηση του Άξονα Γ Ολυμπιακή Εκεχειρία: Η υλοποίηση του Άξονα Γ, ανήλθε στο ποσό των 2.166.645 €. Η χρονική κατανομή του για κάθε έτος υλοποίησης, σε μεγαλύτερο ποσοστό 43.04% ήταν για το έτος 2002, ακολουθεί με ποσοστό 31.73% για το 2003, και σε μικρότερο ποσοστό 25.22% για το έτος 2004. Εξ αυτών το μεγαλύτερο ποσοστό 63.46% δαπανήθηκε για το Μέτρο Γ.3 που αφορούσε στη χρηματοδότηση των σχολείων και το 36.53% για την υλοποίηση πιλοτικών δράσεων. Αναλυτικά η υλοποίηση του Άξονα φαίνεται στον Πίνακα 4 και στο Γράφημα 8.

Πίνακας 4. Υλοποίηση του Άξονα Γ Ολυμπιακή Εκεχειρία

Άξονας Γ'	Ονομασία του Έργου
Μέτρο Γ.1	Σχέδια Προτεραιότητας και Πιλοτικές Δράσεις Ολυμπιακής Εκεχειρίας
Γ.1.1	Παραγωγή εκπαιδευτικού ντοκιμαντέρ
Γ.1.2	Τετραήμερο εκδηλώσεων με θέμα την Ολυμπιακή Εκεχειρία από τα Δημοτικά και Νομαρχιακά Συμβούλια Νεολαίας της Χώρας
Γ.1.3	Εκπαιδευτικό υλικό με θέμα την Ολυμπιακή Εκεχειρία
Γ.1.4	Πιλοτικό πρόγραμμα ανταλλαγής σχολείων
Γ.1.5	Ταινία μικρού μήκους με θέμα την Εκεχειρία
Γ.2	Ενίσχυση Πρωτοβουλιών Ολυμπιακής Εκεχειρίας
Γ.2.1	Πρόσκληση Υποβολής Προτάσεων στις σχολικές μονάδες της χώρας
Συνολικό Κόστος υλοποίησης Άξονα «Ολυμπιακή Εκεχειρία»: 2.166.645 €	

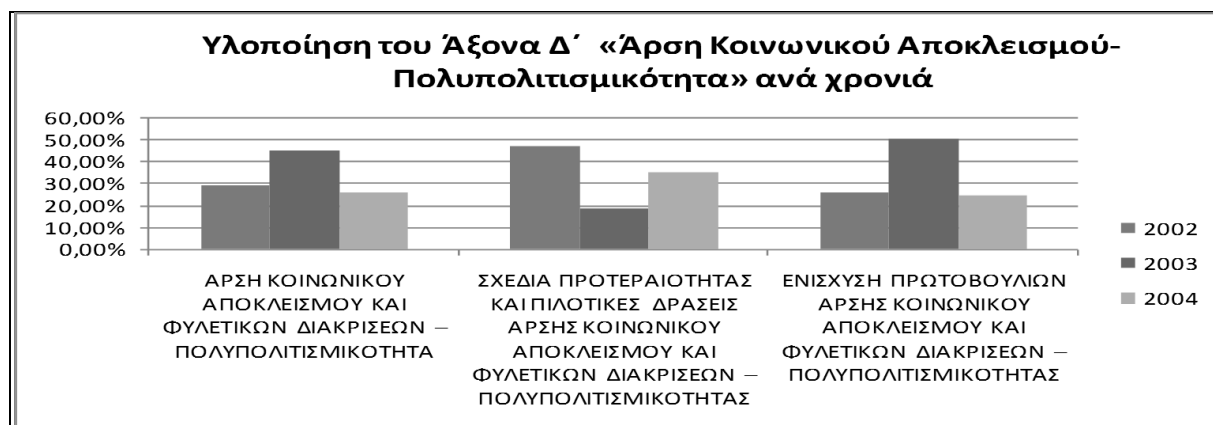
Γράφημα 8. Υλοποίηση του Άξονα «Ολυμπιακή Εκεχειρία»

Υλοποίηση του Άξονα Δ', Άρση Κοινωνικού Αποκλεισμού και Κοινωνικών Διακρίσεων - Πολυπολιτισμικότητα: Η συνολική δαπάνη υλοποίησης του Άξονα «Άρση Κοινωνικού Αποκλεισμού - Πολυπολιτισμικότητα» ανήλθε στο ποσό των 3.433.500 €. Εξ αυτών, περισσότερα από τα τρία τέταρτα της δαπάνης, χρησιμοποιήθηκαν για τη χρηματοδότηση δράσεων στα σχολεία της χώρας και σε μικρό βαθμό 16,70% για την υλοποίηση πιλοτικών δράσεων.

Η υλοποίηση του Μέτρου Δ.1 που αφορούσε πιλοτικές δράσεις πραγματοποιήθηκε σε μεγαλύτερο βαθμό για το έτος 2002 σε ποσοστό 46.64%, ακολουθεί το έτος 2004 σε ποσοστό 34.87% και σε μικρότερο βαθμό το έτος 2003 σε ποσοστό 18.48%. Ενώ, η υλοποίηση του Μέτρου Δ.2 είναι περίπου ισόποση για τα δύο σχολικά έτη υλοποίησής του. Συνολικά, ο χρονικός καταμερισμός υλοποίησης του Άξονα είναι 29.34% για το έτος 2002, 44.73% για το έτος 2003 και 25.92 % για το έτος 2004. Αναλυτικά η υλοποίηση του Άξονα φαίνεται στον Πίνακα 5 και στο Γράφημα 9.

Πίνακας 5. Υλοποίηση του Άξονα Δ', Άρση Κοινωνικού Αποκλεισμού και Κοινωνικών Διακρίσεων – Πολυπολιτισμικότητα

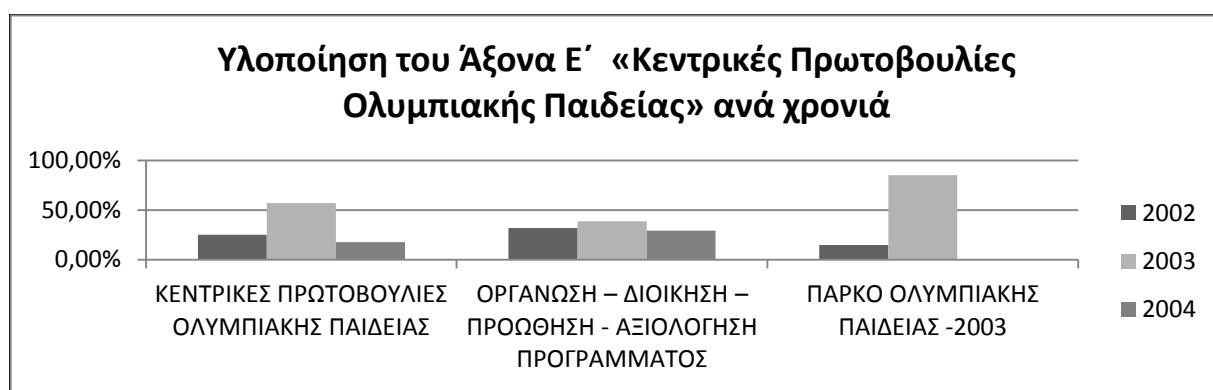
Άξονας Δ'	Ονομασία του Έργου
Μέτρο Δ.1	Σχέδια Προτεραιότητας και Πιλοτικές Δράσεις Άρσης Κοινωνικού Αποκλεισμού – Πολυπολιτισμικότητας.
Δ.1.1	Εκπαιδευτικό υλικό με τίτλο «Παιδιά του κόσμου-πολίτες του κόσμου»
Δ.1.2	Εκπαιδευτικό υλικό με τίτλο «ο Μικρός Εθελοντής»
Δ.1.3	Εκπαιδευτικό υλικό με τίτλο «Η Ευρωπαϊκή Σύμβαση για τα Δικαιώματα του Ανθρώπου»
Δ.1.4	Ανθρώπινα Δικαιώματα-Κοινωνικός Εθελοντισμός και Ολυμπιακή Εκεχειρία (εκπαιδευτικό πρόγραμμα)
Δ.1.5	Γέφυρες φιλίας (έκθεση σε θέματα ανθρωπιστικής δράσης και εθελοντισμού)
Δ.1.6	Εκπαιδευτικό πρόγραμμα για τους Παραολυμπιακούς Αγώνες με τίτλο «Υιοθετήστε ένα άθλημα»
Δ.1.7	Δημιουργία Κάρτας νέων
Μέτρο Δ.2	Ενίσχυση Πρωτοβουλιών Άρσης Κοινωνικού Αποκλεισμού – Πολυπολιτισμικότητα
Δ.2.1	Πρόσκληση Υποβολής Προτάσεων στις σχολικές μονάδες της χώρας
Συνολικό Κόστος υλοποίησης Άξονα Άρση Κοινωνικού Αποκλεισμού και Κοινωνικών Διακρίσεων – Πολυπολιτισμικότητα: 3.433.500 €.	

Γράφημα 9. Υλοποίηση του Άξονα «Άρση Κοινωνικού Αποκλεισμού – Πολυπολιτισμικότητα»

Υλοποίηση του Άξονα Ε' Κεντρικές Πρωτοβουλίες Ολυμπιακής Παιδείας: Η υλοποίηση του Άξονα Ε, ανήλθε στο ποσό των 5.952.446 €. Το μεγαλύτερο ποσοστό 60,55% χρησιμοποιήθηκε για ενέργειες οργάνωσης, προώθησης και αξιολόγησης και σε ποσοστό 39,44% για την υλοποίηση του Πάρκου Ολυμπιακής Παιδείας. Για το Μέτρο Ε.1, ο χρονικός καταμερισμός υλοποίησης ήταν 31,92% για το έτος 2002, 38,74% για το έτος 2003 και 29,32% για το έτος 2004. Για την υλοποίηση του πάρκου Ολυμπιακής Παιδείας δαπανήθηκε το 85,18% το 2003 που ήταν και το έτος υλοποίησης, ενώ σε μικρό ποσοστό 14,81% ήταν και οι δαπάνες προετοιμασίας για το έτος 2002. Συνολικά, ο χρονικός καταμερισμός του Άξονα είναι 25,17% για το έτος 2002, 57,06% για το έτος 2003 και 17,76% για το έτος 2004. Αναλυτικά η υλοποίηση του Άξονα φαίνεται στον Πίνακα 6 και στο Γράφημα 10.

Πίνακας 6. Υλοποίηση του Άξονα Ε' Κεντρικές Πρωτοβουλίες Ολυμπιακής Παιδείας

Άξονας Ε	Ονομασία του Έργου
Μέτρο Ε.1	Οργάνωση – διοίκηση – προώθηση - αξιολόγηση προγράμματος
Ε.1.1	Επιμορφώσεις για την υλοποίηση του προγράμματος Ολυμπιακής Παιδείας
Ε.1.2	Επιτροπές αξιολόγησης των προτάσεων
Ε.1.3	Ανάπτυξη διαδικτυακού τόπου
Ε.1.4	Αποστολή εκπαιδευτικού υλικού
Ε.1.5	Βιντεοσκόπηση εκδηλώσεων Ολυμπιακής Παιδείας
Ε.1.6	Υπηρεσίες Τεχνικής Υποστήριξης
Ε.1.7	Συμμετοχή στη Διεθνή Έκθεση Θεσσαλονίκης
Ε.1.8	Διοργάνωση της Μαθηματικής Ολυμπιάδας του 2004
Ε.1.9	Προώθηση και προβολή του προγράμματος
Ε.1.10	Επιχορήγηση του Εθνικού Ιδρύματος Νεότητας
Μέτρο Ε.2	Πάρκο Ολυμπιακής Παιδείας
	Συνολικό Κόστος υλοποίησης Άξονα Κεντρικές Πρωτοβουλίες Ολυμπιακής Παιδείας: 5.952.446 €

Γράφημα 10. Υλοποίηση του Άξονα «Κεντρικές Πρωτοβουλίες Ολυμπιακής Παιδείας»

Αποτελέσματα- Συζήτηση

Η εφαρμογή προγραμμάτων Ολυμπιακής Παιδείας αποτελεί εκπαιδευτική καινοτομία, η οποία προβάλλει ως πρόκληση για το σχολείο, αλλά και άλλων παραγόντων που οριοθετούν την εκπαίδευση. Ο ορθός σχεδιασμός, η υψηλή οργάνωση, και η διαρκής υποστήριξη των προγραμμάτων Ολυμπιακής Παιδείας, σύμφωνα με τις ιστορικές και παιδαγωγικές αρχές του Ολυμπισμού και του Ολυμπιακού χάρτη, αποτελεί βασική προϋπόθεση για την εξασφάλιση της ποιότητας και της αποτελεσματικότητάς τους στο πλαίσιο της εκπαιδευτικής διαδικασίας (Binder, 1994; Muller, 1999; Naul, 2007; Parry, 2004).

Ερευνητές υποστηρίζουν ότι, η εφαρμογή καινοτόμων εκπαιδευτικών προγραμμάτων συμβάλλει στην ανάπτυξη γνωστικών και μεταγνωστικών δεξιοτήτων και στην καλύτερη παιδαγωγική διαχείριση της ανομοιογένειας του μαθητικού πληθυσμού. Επίσης, η μάθηση είναι ποιοτικά ανώτερη όταν αντικείμενό τους αποτελούν γεγονότα και καταστάσεις που εμπιπτούν στα ενδιαφέροντα των μαθητών, την ποιότητα των ανθρώπινων σχέσεων, καθώς και άλλες πλευρές της καθημερινής σχολικής ζωής, που συντελούν στην αυξανόμενη συνειδητότητα του ρόλου του μαθητή στο σχολείο και στην κατανόηση από μέρους του της κοινωνικής διάταξης (Apple, 2002; Σπυροπούλου, 2004).

Το πρόγραμμα της Ολυμπιακής Παιδείας στη χώρα μας ξεκίνησε με αφορμή τους Ολυμπιακούς Αγώνες του 2004. Η πιλοτική του εφαρμογή στην εκπαίδευση έγινε αποδεκτή από τη σχολική και την εκπαιδευτική κοινότητα, επιτεύχθηκαν οι στόχοι του προγράμματος και αποκτήθηκε αρκετή τεχνογνωσία ώστε να καθοριστεί με σχετική ακρίβεια η πορεία του εθνικού προγράμματος μέχρι το 2004.

Ο σχεδιασμός και η υλοποίηση του εθνικού προγράμματος της Ολυμπιακής Παιδείας, αποτέλεσε μια καινοτομία για την ελληνική πραγματικότητα. Βασική προτεραιότητα υπήρξε εξαρχής η ενσωμάτωση σε

όλες τις βαθμίδες της εκπαίδευσης των ιδιαίτερων αξιών του Ολυμπισμού, με την εδραίωση ενός προγράμματος εναρμονισμένου με τα σύγχρονα παιδαγωγικά δεδομένα και για αυτό δεν αντιμετωπίστηκε μόνο ως ένα πρόγραμμα αθλητικό ή ως ένα μάθημα για τη γνώση μόνο των Ολυμπιακών Αγώνων, αλλά με ευρύτητα, συνδέοντας τις αξίες των Ολυμπιακών Αγώνων με τη σύγχρονη πραγματικότητα.

Σύμφωνα με τα αποτελέσματα της έρευνας, διαπιστώνουμε ότι όντος το Επιχειρησιακό Σχέδιο της Ολυμπιακής Παιδείας, απέτελεσε μια ολοκληρωμένη παρέμβαση στην εκπαίδευση. Οι αρχές της Ολυμπιακής παιδαγωγικής, υπήρξαν εκείνες που κατεύθυναν το πρόγραμμα της Ολυμπιακής Παιδείας, αφού δημιουργήθηκε ένα σχέδιο, μέσω του οποίου συμπεριλήφθηκαν οι αρχές του Ολυμπιακού Χάρτη, οι ιστορικές και παιδαγωγικές βάσεις του Ολυμπισμού, λαμβάνοντας υπόψη το σύγχρονο τρόπο ζωής και τις κοινωνικές εξελίξεις (Γεωργιάδης, 2005). Οι προτεραιότητες και οι δράσεις που αναπτύχθηκαν, είχαν ως αποτέλεσμα να εισαχθούν νέες ιδέες και πρακτικές στην εκπαιδευτική διαδικασία αφού:

- Εξασφαλίστηκε η συμμετοχή όλων των παραγόντων που διαμορφώνουν το εκπαιδευτικό έργο στο σχολείο: διοίκηση-πρόγραμμα-μέσα-μέθοδοι-πόροι-ανθρώπινο δυναμικό.
- Παρήχθη πλούσιο ειδικό εκπαιδευτικό υλικό το οποίο διανεμήθηκε στους 2000 εκπαιδευτικούς Φυσικής Αγωγής και σε όλες τις σχολικές μονάδες της χώρας, της Κύπρου και του απόδημου Ελληνισμού.
- Πραγματοποιήθηκαν επιμορφωτικά σεμινάρια σε όλους τους εκπαιδευτικούς και τα στελέχη που εμπλέκονταν στο πρόγραμμα.
- Υπήρξε η μεγαλύτερη παρέμβαση που είχε γίνει σε επίπεδο άμεσης οικονομικής υποστήριξης εκπαιδευτικών προγραμμάτων που υλοποιούνταν στα ελληνικά σχολεία.
- Υπήρξε συνεργασία με επιστημονικούς φορείς, τοπική αυτοδιοίκηση, αθλητικές – μη κυβερνητικές οργανώσεις κ.λπ.
- Πραγματοποιήθηκαν κεντρικές ενέργειες προώθησης και προβολής του προγράμματος.
- Πραγματοποιήθηκε επίσημη αξιολόγηση σε όλα τα στάδια-φάσεις εφαρμογής του προγράμματος.
- Προβλήθηκε η χώρα μας και προετοίμασε την κοινωνία να υποδεχθεί τους Ολυμπιακούς Αγώνες του 2004.

Συγκεκριμένα όσον αφορά στα ερευνητικά ερωτήματα διαπιστώνουμε:

Ως προς τον σχεδιασμό και την οργάνωση: Ο σχεδιασμός του Επιχειρησιακού Σχεδίου, περιλάμβανε ένα σύνολο δράσεων, οι οποίες ήταν οργανωμένες σε άξονες και στο σύνολό τους είχαν ως αντικείμενο την ολόπλευρη εισαγωγή των νέων στην Ολυμπιακή παράδοση, τον πολιτισμό του σώματος και την εξοικείωσή τους με όλα τα θέματα που αφορούν στη σχέση του σύγχρονου ανθρώπου με το πνεύμα των Ολυμπιακών Αγώνων. Το σχέδιο, υπήρξε από τη φύση του πολύμορφο, πολυσχιδές και ποικιλότροπο, αφού για την υλοποίησή του, ξεφεύγοντας από τη γραφειοκρατία και τη δυσκαμψία του δημόσιου κρατικού μηχανισμού, έδινε τη δυνατότητα στην απευθείας χρηματοδότηση διάφορων φορέων αλλά και της ίδιας της σχολικής μονάδας στην οικονομική διαχείριση των δράσεων, το οποίο και αποτέλεσε το βασικό πλεονέκτημα για την υλοποίησή του. Επίσης, έδινε τη δυνατότητα, να δοκιμάζονται, να εφαρμόζονται και να αξιολογούνται οι προτάσεις που προέκυπταν στην πορεία της ανάπτυξης των επί μέρους δράσεων και σε μεγάλο βαθμό στηρίχθηκε στην ανατροφοδότηση που απέρρευε από τις εκθέσεις αξιολόγησης της εφαρμογής των, ούτως ώστε να είναι σε θέση να απαντά στις ανάγκες του πειραματισμού και να ενσωματώνει τις εξελίξεις και τα αποτελέσματα που θα προέκυπταν στην πορεία της εφαρμογής του.

Σύμφωνα με τη σύγκριση σχεδιασμού – υλοποίησης όλων των Αξόνων (Πίνακας 7), διακρίνουμε τον άριστο σχεδιασμό του Επιχειρησιακού Σχεδίου της Ολυμπιακής Παιδείας. Σχεδόν στο σύνολο της δαπάνης με μια ελάχιστη διαφορά -1.49%, πραγματοποιήθηκαν όλες οι δράσεις οι οποίες είχαν σχεδιαστεί από το Υπουργείο Παιδείας. Επίσης, η υλοποίηση των Αξόνων δεν παρουσίασε σημαντικές διαφορές με τον σχεδιασμό τους (-2% έως -4% περίπου), με εξαίρεση την υλοποίηση του Άξονα «Ολυμπιακή Εκεχειρία» που υπερέβη σε ποσοστό 20.37% το σχεδιασμό του. Η διαφορά όμως αυτή δικαιολογείται διότι, όπως αναφερθήκαμε και παραπάνω, για λόγους που αφορούσαν στη διευκόλυνση του έργου και την ευελιξία στον καθορισμό των δράσεων, η Ομάδα Εργασίας είχε τη δυνατότητα της μεταφοράς ποσών μεταξύ των δράσεων εντός του έτους, αλλά και από έτος σε έτος σε ποσοστό ίσο με 20% του συνολικού ποσού της κάθε δράσης. Αναλυτικά, η υλοποίηση του Επιχειρησιακού Σχεδίου φαίνεται στον Πίνακα 7.

Πίνακας 7. Ποσοστά απόκλισης σχεδιασμού και υλοποίησης Επιχειρησιακού Σχεδίου

Επιχειρησιακό Σχέδιο Ολυμπιακής Παιδείας	Σχεδιασμός	Υλοποίηση	Ποσοστά από- κλισης
Αξονας Α: Πολιτισμός	7.970.000	7.820.651	-1.87%
Αξονας Β: Αθλητισμός	3.925.000	3.755.040	-4.33%
Αξονας Γ: Ολυμπιακή Εκεχειρία	1.800.000	2.166.645	20.37%
Αξονας Δ: Άρση κοινωνικού αποκλεισμού – Πολυπολι- σμικότητα	3.540.000	3.433.500	-3.01%
Αξονας Ε: Κεντρικές Πρωτοβουλίες Ολυμπιακής Παιδείας	6.242.623	5.952.446	-4.65%
Γενικό σύνολο	23.477.623	23.128.282	-1.49%

Ως προς την υλοποίηση: Οι προτεραιότητες και τα μέτρα που αναπτύχθηκαν, είχαν ως αποτέλεσμα τη βελτίωση του προγράμματος και την ευαισθητοποίηση των μαθητών και του ευρύτερου κοινωνικού συνόλου με τη συμμετοχή τους σε δράσεις για τον αθλητισμό και τον πολιτισμό, στην προώθηση της ισότητας ευκαιριών, την καταπολέμηση του κοινωνικού αποκλεισμού, του ρατσισμού και της ξενοφοβίας, την ευαισθητοποίηση σε θέματα που αφορούσαν στην εκεχειρία, την προώθηση της ισότητας των φύλων κ.λπ. Επίσης πραγματοποιήθηκαν και άλλες δράσεις που ως αποτέλεσμα είχαν την προβολή και την ανάδειξη των εκπαιδευτικών, κοινωνικών και πολιτιστικών Αρχών του Ολυμπισμού, καθώς επίσης και την προβολή της χώρας μας ενόψει των Ολυμπιακών Αγώνων του 2004.

Με βάση τη γενική υλοποίηση του Επιχειρησιακού Σχεδίου, καταλήγουμε σε επτά βασικές κατηγορίες όπως φαίνεται και στον πίνακα 8 που ακολουθεί. Το μεγαλύτερο μέρος των δαπανών σε ποσοστό 39,73% ήταν για τη χρηματοδότηση δράσεων στα σχολεία της χώρας, ακολουθούν η Biennale Νέων Καλλιτεχνών Ευρώπης και Μεσογείου με ποσοστό 20,10%, η συνεργασία με επιστημονικούς φορείς, τοπική αυτοδιοίκηση, αθλητικές – μη κυβερνητικές οργανώσεις με ποσοστό 13,01%, το πάρκο Ολυμπιακής Παιδείας με ποσοστό 9,99%, κεντρικές ενέργειες προώθησης και προβολής του προγράμματος με ποσοστό 6,53%, η παραγωγή και αποστολή εκπαιδευτικού υλικού με ποσοστό 4,67% και τέλος οι επιμορφώσεις των εκπαιδευτικών-στελεχών με ποσοστό 4,45%.

Πίνακας 8. Ποσοστά επί του συνολικού προϋπολογισμού για κάθε κατηγορία υλοποίησης του Επιχειρησιακού Σχεδίου

Κατηγορίες υλοποίησης Επιχειρησιακού Σχεδίου	Ποσοστά
Χρηματοδότηση σχολικών μονάδων	39.74%
Biennale Νέων Καλλιτεχνών Ευρώπης και Μεσογείου	20.10%
Συνεργασία με φορείς (τοπική αυτοδιοίκηση, Αθλητικούς – πολιτιστικούς συλλόγους, μη κυβερνητικές οργανώσεις, κ.λπ.)	13.02%
Πάρκο Ολυμπιακής Παιδείας	9.99%
Κεντρικές ενέργειες προώθησης και προβολής του προγράμματος	6.53%
Παραγωγή και αποστολή εκπαιδευτικού υλικού	4.67%
Επιμορφώσεις εκπαιδευτικών-στελεχών	4.46%
ΣΥΝΟΛΟ	98.51%

Ως προς την χρηματοδότηση: Η Ολυμπιακή Παιδεία ήταν το μοναδικό πρόγραμμα στην ελληνική εκπαίδευση στο οποίο υπήρξε υψηλή χρηματοδότηση, τόσο για την αποζημίωση των 2000 εκπαιδευτικών, όσο και για την υλοποίηση θεσμικών δράσεων. Το γενικό σύνολο των δαπανών για την εφαρμογή του προγράμματος ανήλθε στο ποσό των 119.142.412 € και εξ αυτών η αποζημίωση των εκπαιδευτικών ήταν 96.014.130 €, ενώ οι δαπάνες για την υλοποίηση του Επιχειρησιακού Σχεδίου ανήλθε στο ποσό των 23.128.282 €. Αυτό είχε ως αποτέλεσμα την επίτευξη των στόχων του προγράμματος, αφού η υλοποίησή του πραγματοποιήθηκε από εξειδικευμένους εκπαιδευτικούς με ειδική επιμόρφωση, αλλά και η χρηματοδότηση του Επιχειρησιακού Σχεδίου βοήθησε ουσιαστικά, έτσι ώστε να σχεδιαστεί και να υλοποιηθεί το πρόγραμμα με όλες τις σύγχρονες εκπαιδευτικές προδιαγραφές.

Επίλογος

Από τις αρχές της δεκαετίας του '70 άρχισαν να υλοποιούνται προγράμματα Ολυμπιακής Παιδείας ιδιαίτερα στις πόλεις που διοργάνωσαν Ολυμπιακούς Αγώνες. Η συνεργασία της Διεθνούς Ολυμπιακής Επιτροπής (ΔΟΕ) με διάφορα θεσμικά όργανα όπως, Διεθνείς Οργανισμούς, Μη Κυβερνητικές Οργανώσεις, την Ευρωπαϊκή Επιτροπή κ.λπ., είχε ως αποτέλεσμα την διεύρυνση των εκπαιδευτικών προγραμμάτων Ολυμπιακής Παιδείας (Μακρής, 2015).

Χαρακτηριστικό παράδειγμα αποτέλεσε η συνεργασία της ΔΟΕ με την Ευρωπαϊκή Ένωση με την εφαρμογή του πιλοτικού προγράμματος της Ολυμπιακής Παιδείας σε τρεις χώρες (Ιταλία, Γαλλία, Ολλανδία), που ως βασικό σκοπό είχε να προάγει τις ηθικές αξίες του αθλητισμού στους ευρωπαίους μαθητές και να αντισταθμίσει έτσι τα αρνητικά φαινόμενα του αθλητισμού (International Olympic Committee, Europe Committee, 2001, Georgiadis, 2002, Pescante, 2002). Η αποδοχή και η επιτυχία αυτού του προγράμματος στην εκπαιδευτική κοινότητα είχε ως αποτέλεσμα η Ευρωπαϊκή επιτροπή να επεκτείνει τις δραστηριότητές της και έτσι το έτος 2004 ανακηρύσσεται ως «Ευρωπαϊκό έτος για τον αθλητισμό». Στον χρόνο αυτό υπήρξε μεγάλη κινητοποίηση σε σχολεία, αθλητικούς συλλόγους και δημόσιους οργανισμούς από τις 28 συμμετέχουσες χώρες και αναπτύχθηκαν δράσεις που προωθούσαν τις δυνατότητες που προσφέρει ο αθλητισμός και οι Ολυμπιακές αξίες (Επιτροπή των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, 2005).

Σήμερα, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή χρηματοδοτεί ειδικά εκπαιδευτικά προγράμματα με έμφαση στα Ολυμπιακά Ιδεώδη, αφού θεωρεί ότι αποτελούν αποτελεσματικά μέσα για την κοινωνική ένταξη μειονεκτικών ομάδων, την προώθηση του πολυπολιτισμικού διαλόγου, την προαγωγή της εθελοντικής εργασίας και επιπλέον, προσδίδει ενεργό ρόλο στην καταπολέμηση των διακρίσεων, του ρατσισμού, της ξενοφοβίας και της βίας (Επιτροπή των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, 2007, σ. 2-11). Η συνέχεια του προγράμματος της Ολυμπιακής Παιδείας στη χώρα μας με την ονομασία «Καλλιπάτειρα» στηρίχθηκε στη φιλοσοφία, τους σκοπούς και τους στόχους των εκπαιδευτικών προγραμμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης και συγχρηματοδοτήθηκε 75% από το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο και 25% από εθνικούς πόρους (ΥΠΕΠΘ, 7003/1-12-2005). Βασικός του σκοπός ήταν η ενίσχυση του δημοκρατικού και ανεκτικού χαρακτήρα που θα πρέπει να διέπει τη σύγχρονη κοινωνία, με την ενεργητική συμμετοχή των μαθητών καθώς και των εκπαιδευτικών, σε προγράμματα που προβάλλουν και προωθούν θέματα ισότητας στην κοινωνία, ανοχής στη διαφορετικότητα και τον πολυπολιτισμό και ενισχύουν την ανάπτυξη δημοκρατικής, ανοικτής και ανεκτικής κοινωνίας με καινοτόμα προσέγγιση στο πλαίσιο των Ολυμπιακών και αθλητικών Ιδεωδών (Θεοδωράκης, και συν., 2006).

Επίσης, ο Georgiadis (2010) σε έρευνα σχετικά με την εφαρμογή προγραμμάτων Ολυμπιακής Παιδείας σε παγκόσμιο επίπεδο, που πραγματοποιήθηκε στο πλαίσιο των εργασιών της Διεθνούς Ολυμπιακής Ακαδημίας, στην οποία συμμετείχαν Διευθυντές Εθνικών Ολυμπιακών Ακαδημιών και Στελέχη Εθνικών Ολυμπιακών Επιτροπών από 69 χώρες, διαπίστωσε ότι η Ολυμπιακή Παιδεία έχει αναπτυχθεί σε σημαντικό βαθμό σε πολλές χώρες του κόσμου. Η εφαρμογή τους γίνεται κυρίως μέσω της εκπαίδευσης μέσω του μαθήματος της Φυσικής Αγωγής, μέσω όλων των μαθημάτων, αλλά και ως αυτόνομο μάθημα. Οι περισσότερες χώρες εκδίδουν ειδικό εκπαιδευτικό υλικό, πραγματοποιούν ειδικές εκπαιδευτικές επιμορφώσεις αλλά δεν γίνεται αξιολόγηση στα περισσότερα προγράμματα. Οι βασικοί συντελεστές που εμπλέκονται για την υλοποίησή τους είναι οι Εθνικές Ολυμπιακές Ακαδημίες και οι Εθνικές Ολυμπιακές Επιτροπές και σε μικρότερο βαθμό, κυβερνητικοί φορείς, μη κυβερνητικές οργανώσεις, αθλητικές οργανώσεις, χορηγοί και κοινωνικοί φορείς. Ωστόσο, καταγράφονται σημαντικά προβλήματα στην εφαρμογή τους τα οποία αφορούν κυρίως στην ελλιπή χρηματοδότηση και σε μικρότερο βαθμό την ελλιπή οργάνωση και προβολή (Georgiadis, 2010, p. 6711-6718).

Στη χώρα μας σήμερα η Ολυμπιακή Παιδεία υλοποιείται μέσω ειδικών εκπαιδευτικών προγραμμάτων (αγωγής υγείας, πολιτιστικών κλπ) και όχι ως ανεξάρτητο πρόγραμμα. Επίσης, υλοποιείται, μέσω του μαθήματος της Φυσικής Αγωγής, αφού στο αναλυτικό πρόγραμμα σπουδών, τόσο στην Α/θμια, όσο και στην Β/θμια Εκπαίδευση, δίνεται η δυνατότητα στον εκπαιδευτικό Φυσικής Αγωγής με τη μορφή μικρών ερευνητικών εργασιών (project), ή στο πλαίσιο μιας ωριαίας διδασκαλίας, να υλοποιήσει διάφορες θεματικές ενότητες οι οποίες αναφέρονται στους Αρχαίους και Σύγχρονους Ολυμπιακούς Αγώνες, τις Ολυμπιακές αξίες και τον Ολυμπισμό.

Σημασία για τη Φυσική Αγωγή και την Ολυμπιακή Παιδεία

Η Ολυμπιακή Παιδεία, αλλά και το μάθημα της Φυσικής Αγωγής μπορούν να λειτουργήσουν στους μαθητές ως μέσο ανάπτυξης κοινωνικών δεξιοτήτων, στάσεων και αξιών. Ο σχεδιασμός και η υλοποίηση του προγράμματος της Ολυμπιακής Παιδείας, αποτέλεσε μια καινοτομία για την ελληνική πραγματικότητα και λειτούργησε ως «εργαστήριο» των καινοτομιών και ως «προθάλαμος» των μεταρρυθμίσεων, που βοήθησε ουσιαστικά στην αξιολόγηση των νέων ιδεών και πρακτικών στην εκπαιδευτική διαδικασία. Βασική προτεραιότητα υπήρξε εξ αρχής η ενσωμάτωση σε όλες τις βαθμίδες της εκπαίδευσης των ιδιαίτερων αξιών του Ολυμπισμού, με την εδραίωση ενός προγράμματος εναρμονισμένου με τα σύγχρονα παιδαγωγικά δεδομένα και για αυτό δεν αντιμετωπίστηκε μόνο ως ένα πρόγραμμα αθλητικό ή ως ένα μάθημα για τη γνώση μόνο των Ολυμπιακών Αγώνων, αλλά με ευρύτητα, συνδέοντας τις αξίες των Ολυμπιακών Αγώνων με τη σύγχρονη πραγματικότητα.

Σημασία για την Ποιότητα Ζωής

Στα θεωρητικά και ερευνητικά στοιχεία που παρατέθηκαν γίνεται εμφανής η συμβολή της Ολυμπιακής Παιδείας στην ανάπτυξη δεξιοτήτων, αξιών και στάσεων και κατ' επέκταση στην ποιότητα ζωής των σημερινών νέων και αυριανών πολιτών. Επίσης, η παρουσία και η συμμετοχή, πολιτικών και κοινωνικών φορέων, αλλά και του ευρύτερου κοινωνικού συνόλου σε κεντρικές, περιφερειακές και τοπικές εκδηλώσεις που πραγματοποιήθηκαν στα πλαίσια του προγράμματος, συνέβαλλαν ώστε να προετοιμάσουν και την κοινωνία των πολιτών για το μεγάλο γεγονός της χώρας μας να υποδεχθεί τους Ολυμπιακούς Αγώνες του 2004. Τέλος, με την επέκταση του προγράμματος στα σχολεία του απόδημου ελληνισμού, τις συμπράξεις των ελληνικών σχολείων με σχολεία από άλλες χώρες, αλλά και την υλοποίηση δραστηριοτήτων με διεθνή χαρακτήρα, είχε ως αποτέλεσμα να προβληθεί η χώρα μας και να αναδειχθούν οι εκπαιδευτικές, πολιτιστικές και κοινωνικές αξίες των Ολυμπιακών Αγώνων.

Βιβλιογραφία:

- Apple, M. (2002). *Ιδεολογία και αναλυτικά προγράμματα* (μετ. Τ. Δαρβέρης). Θεσσαλονίκη: Παρατηρητής.
- Binder, D. (1994). *Το Όραμα της Ολυμπιακής Παιδείας στα σχολεία*. Διεθνής Ολυμπιακή Ακαδημία, 2^η Κοινή Διεθνής Σύνοδος για Διεθνή Εθνικών Ολυμπιακών Επιτροπών, Μέλη και Στελέχη Εθνικών Ολυμπιακών Επιτροπών και Διεθνών Αθλητικών Ομοσπονδιών, (σ. 66-77). Αρχαία Ολυμπία: Δ.Ο.Α.
- Georgiadis, K. (2002). *Evaluation of the Pilot Project "Sports, Schools and Olympic Values in Europe"*. Στην http://ec.europa.eu/sport/index_en.htm. Ανασύρθηκε τον Μάρτιο 10, 2015.
- Georgiadis, K. (2010). *The Implementation of Olympic Education Programs at World Level*. *Procedia Social and Behavioral Sciences*, 41, 6711-6718.
- International Olympic Committee, Europe Committee. (2001). *The "sport schools and Olympic ideals" pilot action is a great success involving 150000*, (IP/02/1400/2-10-2002). Στην http://ec.europa.eu/sport/index_en.htm. Ανασύρθηκε τον Μάρτιο 10, 2015.
- Ionescu, S. (2008). *Learning Multiculturalism as part of the school Curriculum through Olympic Pedagogy*. International Olympic Academies, 9th International Session for Directors of National Olympic Academies, (p. 41-47). Olympia: I.O.A.
- Makris, A., Georgiadis, K. (2017). Olympic Education in Greece during the Athens 2004 Olympic Games. At Naul, R., Binder, D., Rychtecky, A., & Culpan, I. (Eds.). *Olympic Education: An international review* (p. 47-59). London: Routledge.
- Muller, N. (1999). *Ο Ολυμπισμός στον εκπαιδευτικό τομέα: Από την παγκόσμια διάσταση στην τοπική*. Διεθνής Ολυμπιακή Ακαδημία, 39^η Διεθνής Σύνοδος για Νέους Μετέχοντες, (σ. 75-82). Αρχαία Ολυμπία: Δ.Ο.Α.
- Mountakis, C. (2010). *Curriculum development in Physical Education*. Olympia: Master's course notices.
- Naul, R. (2007). *Olympic Pedagogy as a theory of development of Ethical and Humanistic Values in Education*. International Olympic Academies, 9th International Session for Directors of National Olympic Academies, (p. 27-40). Olympia: I.O.A.
- Parry, J. (1994). *Οι ηθικές και πολιτιστικές διαστάσεις του ολυμπισμού και η εφαρμογή τους στην εκπαίδευση*. Διεθνής Ολυμπιακή Ακαδημία, 34^η Διεθνής Σύνοδος για Νέους Μετέχοντες, (σ. 204-221). Αρχαία Ολυμπία: Δ.Ο.Α.

- Parry, J. (2004). *Ο Ολυμπισμός και η ηθική του*. Διεθνής Ολυμπιακή Ακαδημία, 44^η Διεθνής Σύνοδος για Νέους Μετέχοντες, (σ. 90-108). Αρχαία Ολυμπία: Δ.Ο.Α.
- Pescante, M. (2002). *project“Sport, Schoolsand Olympic Values in Europe”*. Στην http://ec.europa.eu/sport/index_en.htm. Ανασύρθηκε τον Μάρτιο 10, 2015.
- Stenhouse, L. (2003). *Εισαγωγή στην Έρευνα και την ανάπτυξη του αναλυτικού προγράμματος (μεταφ. Α., Τσαπέλης)*. Αθήνα: Σαββάλας.
- Stolyarov, V. (1995). *Η πολιτική εξέλιξη του κόσμου και οι συνέπειες της για το ολυμπιακό Κίνημα. Μπορεί το Ολυμπιακό Κίνημα να επηρεάσει τις πολιτικές αλλαγές μέσω της Ολυμπιακής Παιδείας*. Διεθνής Ολυμπιακή Ακαδημία, 35^η Διεθνής Σύνοδος για Νέους Μετέχοντες, (σ. 81-93). Αρχαία Ολυμπία: Δ.Ο.Α.
- Thomas, J., & Nelson, J. (2003). *Μέθοδοι έρευνας στη φυσική δραστηριότητα* (επιμ. Κ. Καρτερολιώτης, τόμος 2^{ος}). Αθήνα: Πασχαλίδης.
- Γεωργιάδης, Κ. (2005). *Το πρόγραμμα Ολυμπιακής Παιδείας της Οργανωτικής Επιτροπής Ολυμπιακών Αγώνων Αθήνα 2004 και του Υπουργείου Παιδείας της Ελλάδος*. Διεθνής Ολυμπιακή Ακαδημία, 45^η Διεθνής Σύνοδος για Νέους Μετέχοντες, (σ. 120-145). Αρχαία Ολυμπία: Δ.Ο.Α.
- Διεθνής Ολυμπιακή Ακαδημία. (2001). *Ενοποιημένη Παρουσίαση των συμπερασμάτων του δεύτερου κύκλου συζητήσεων των ομάδων*. 41^η Διεθνής Σύνοδος για Νέους Μετέχοντες, (σ. 284-291). Αρχαία Ολυμπία: Δ.Ο.Α.
- Διεθνής Ολυμπιακή Ακαδημία. (2002). *Ενοποιημένη Παρουσίαση των συμπερασμάτων του δεύτερου κύκλου συζητήσεων των ομάδων*. 42^η Διεθνής Σύνοδος για Νέους Μετέχοντες, (σ. 246-249). Αρχαία Ολυμπία: Δ.Ο.Α.
- Διεθνής Ολυμπιακή Ακαδημία. (2003). *Ενοποιημένη Παρουσίαση των συμπερασμάτων του πρώτου κύκλου συζητήσεων των ομάδων*. 43^η Διεθνής Σύνοδος για Νέους Μετέχοντες, (σ. 226). Αρχαία Ολυμπία: Δ.Ο.Α.
- Διεθνής Ολυμπιακή Ακαδημία. (2005). *Ενοποιημένη Παρουσίαση των συμπερασμάτων των ομάδων συζητήσεων*. 45^η Διεθνής Σύνοδος για Νέους Μετέχοντες, (σ. 311-353). Αρχαία Ολυμπία: Δ.Ο.Α.
- Διεθνής Ολυμπιακή Ακαδημία. (2006). *Ενοποιημένη Παρουσίαση των συμπερασμάτων του πρώτου κύκλου συζητήσεων των ομάδων*. 38^η Διεθνής Σύνοδος για Νέους Μετέχοντες, (σ. 244-245). Αρχαία Ολυμπία: Δ.Ο.Α.
- Διϋπουργική Επιτροπή Συντονισμού Ολυμπιακής Προετοιμασίας (ΔΕΣΟΠ). (2000, Μάιος, 31). *Απόφαση για τις αρμοδιότητες, τον σχεδιασμό και την τήρηση χρονοδιαγράμματος για κάθε έργο* (228/2000, άρθ. 6). Αθήνα: ΔΕΣΟΠ.
- Διϋπουργική Επιτροπή Συντονισμού Ολυμπιακής Προετοιμασίας (ΔΕΣΟΠ). (2000, Ιούλιος, 12). *Απόφαση για την υπογραφή μνημονίου Συναντίληψης και Συνεργασίας μεταξύ του Υπουργείου Παιδείας και της Οργανωτικής Επιτροπής «Αθήνα 2004»*, (συνεδρίαση αριθμ. 7). Αθήνα: ΔΕΣΟΠ.
- Επιτροπή των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων. (2005). *Η δράση της ΕΕ στο πεδίο της εκπαίδευσης μέσω του αθλητισμού για την αξιοποίηση των επιτευγμάτων του Ευρωπαϊκού Έτους Εκπαίδευσης μέσω του Αθλητισμού*, (COM/22-12-2005/ 680 τελικό). Βρυξέλλες: Επιτροπή των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων.
- Επιτροπή των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων. (2007). *Λευκή Βίβλος για τον Αθλητισμό*, (COM/11-7-2007/391 τελικό). Στην <http://ec.europa.eu/sport/white-paper/doc/wpon sport el.pdf>. Ανασύρθηκε τον Μάρτιο 10, 2010.
- Θεοδωράκης, Ι., Γραμματικόπουλος, Β., & Γούδας, Μ. (2003). *Έκθεση Αξιολόγησης Προγράμματος Ολυμπιακής Παιδείας*. Τρίκαλα: Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας, Τμήμα Επιστήμης Φυσικής Αγωγής και Αθλητισμού.
- Θεοδωράκης, Ι., και συν. (2006). *Πρόγραμμα «Καλλιπείρα»*. Βιβλίο εκπαιδευτικού. Αθήνα: Υπουργείο Παιδείας, Ειδική Υπηρεσία Εφαρμογής Προγραμμάτων Κ.Π.Σ.
- Καρατζιά-Σταυλιώτη, Ε., & Λαμπρόπουλος, Χ. (2006). *Αξιολόγηση αποτελεσματικότητα και ποιότητα στην εκπαίδευση*. Αθήνα: Gutenberg.
- Κατοσαρός, Ι. (2008). *Οργάνωση και Διοίκηση της Εκπαίδευσης*. Αθήνα: Παιδαγωγικό Ινστιτούτο.
- Κυριαζή, Ν. (2009). *Η Κοινωνιολογική έρευνα. Κριτική επισκόπηση των μεθόδων και των τεχνικών* (15^η έκδοση). Αθήνα: Ελληνικά Γράμματα.
- Μακρής, Α. (2013). *Σχεδιασμός, οργάνωση και εφαρμογή προγραμμάτων Ολυμπιακής Παιδείας. Η εκπαιδευτική διάσταση του προγράμματος Ολυμπιακής Παιδείας των Ολυμπιακών Αγώνων «Αθήνα 2004»*. Σπάρτη: Πανεπιστήμιο Πελοποννήσου, ΤΟΔΑ, Διδακτορική διατριβή.
- Μακρής, Α., Γεωργιάδης, Κ., Μουντάκης, Κ. (2015). *Το πλαίσιο σχεδιασμού και υλοποίησης καινοτόμων προγραμμάτων Ολυμπιακής Παιδείας στους Ολυμπιακούς Αγώνες της Ελλάδος το 2004. Φυσική Αγωγή, Αθλητισμός – Υγεία, 30 (προδημοσίευση)*.
- Οργανωτική Επιτροπή Ολυμπιακών Αγώνων «Αθήνα 2004», Υπουργείο Παιδείας. (2000). *Μνημόνιο συναντίληψης και συνεργασίας*. Αθήνα: ΥΠΕΠΘ, Ο.Ε.Ο.Α. «Αθήνα 2004».
- Σακαλάκη, Μ. (2001). *Η ανάλυση περιεχομένου*. Στο Σ. Παπαστάμου, (επιμ.), *Εισαγωγή στην Κοινωνική Ψυχολογία, Επιστημονικοί Προβληματισμοί και Μεθοδολογικές Κατευθύνσεις* (σ. 477-492). Αθήνα: Ελληνικά Γράμματα.

- Σπυροπούλου, Δ. (2004). Η ευέλικτη ζώνη ως εκπαιδευτική καινοτομία: Μια μελέτη περίπτωσης της εφαρμογής σε τρία Γυμνάσια. Παιδαγωγικό Ινστιτούτο, *Επιθεώρηση Εκπαιδευτικών Θεμάτων*, 9, 157-171.
- Φλουρής, Γ. (2005). *Αναλυτικά Προγράμματα για μια νέα εποχή στην Εκπαίδευση* (7^η έκδοση). Αθήνα: Γρηγόρης.
- Υπουργείο Οικονομίας και Οικονομικών. (2001). *Έγκριση προϋπολογισμού για το πρόγραμμα της Ολυμπιακής Παιδείας*. Διεύθυνση Δημοσίων Επενδύσεων, Συλλογική Απόφαση, (Ε146/26-3-01). Αθήνα: Υπουργείο Οικονομίας και Οικονομικών.
- Υπουργείο Παιδείας, Υπουργείο Οικονομίας και Οικονομικών. (2001). *Ειδική έκθεση στο σχέδιο νόμου «πρόληψη αναπηρωτών για το πρόγραμμα της Ολυμπιακής Παιδείας και τις ανάγκες των σχολείων»* Αθήνα: ΥΠΕΠΘ, ΥΠΟΟ.
- Υπουργείο Παιδείας. (2002). *Διοργάνωση 11^η BIENNALE Νέων Δημιουργών Ευρώπης και Μεσογείου*. Γραφείο Ολυμπιακής Παιδείας, Υπουργική Απόφαση, (67153/ΚΔ/28-06-2002). Αθήνα: ΥΠΕΠΘ.
- Υπουργείο Παιδείας. (2002). *Επικαιροποίηση σχεδιασμού, σύνταξη προκηρύξεων και υλοποίηση πληροφοριακού συστήματος*. Γραφείο Ολυμπιακής Παιδείας, Υπουργική Απόφαση, (105298/ΚΔ/9-10-2002). Αθήνα: ΥΠΕΠΘ.
- Υπουργείο Παιδείας. (2002). *Πρόσκληση υποβολής προτάσεων για την υλοποίηση των δράσεων του προγράμματος Ολυμπιακή Παιδεία, Άξονας προτεραιότητας Β: Αθλητισμός*. Γραφείο Ολυμπιακής Παιδείας, Υπουργική Απόφαση, (105237/ΚΔ/8-10-2002). Αθήνα: ΥΠΕΠΘ.
- Υπουργείο Παιδείας. (2002). *Πρόσκληση υποβολής προτάσεων για την υλοποίηση των δράσεων του προγράμματος Ολυμπιακή Παιδεία, Άξονας προτεραιότητας Γ: Ολυμπιακή Εκεχειρία*. Γραφείο Ολυμπιακής Παιδείας, Υπουργική Απόφαση, (105240/ΚΔ/8-10-2002). Αθήνα: ΥΠΕΠΘ.
- Υπουργείο Παιδείας. (2002). *Πρόσκληση υποβολής προτάσεων για την υλοποίηση των δράσεων του προγράμματος Ολυμπιακή Παιδεία, Άξονας προτεραιότητας Δ: Άρση Κοινωνικού Αποκλεισμού και Φυλετικών Διακρίσεων, Πολυπολιτισμικότητα*. Γραφείο Ολυμπιακής Παιδείας, Υπουργική Απόφαση, (105239/ΚΔ/8-10-2002). Αθήνα: ΥΠΕΠΘ.
- Υπουργείο Παιδείας. (2002). *Πρόσκληση υποβολής προτάσεων για την υλοποίηση των δράσεων του προγράμματος Ολυμπιακή Παιδεία, Άξονας προτεραιότητας Α: Πολιτισμός*. Γραφείο Ολυμπιακής Παιδείας, Υπουργική Απόφαση, (105238/ΚΔ/8-10-2002). Αθήνα: ΥΠΕΠΘ.
- Υπουργείο Παιδείας. (2002). *Το Επιχειρησιακό Σχέδιο της Ολυμπιακής Παιδείας*. Αθήνα: ΥΠΕΠΘ.
- Υπουργείο Παιδείας. (2003). *Πρόσκληση υποβολής προτάσεων για την υλοποίηση των δράσεων του προγράμματος Ολυμπιακή Παιδεία*. Γραφείο Ολυμπιακής Παιδείας, Υπουργική Απόφαση, (116200/ΚΔ/22-10-2003). Αθήνα: ΥΠΕΠΘ.
- Υπουργείο Παιδείας. (2005). *Ενημέρωση για το Πρόγραμμα ΚΑΛΛΙΠΑΤΕΙΡΑ*. Ειδική Υπηρεσία Εφαρμογής Προγραμμάτων Κ.Π.Σ., εγκύκλιος, (7003/1-12-2005). Αθήνα: ΥΠΕΠΘ.

Υπεύθυνος έκδοσης: Ελληνική Ακαδημία Φυσικής Αγωγής, **Υπεύθυνος συντακτικής επιτροπής:** Γιάννης Θεοδωράκης, **Επιμελητές έκδοσης:** Βάσω Ζήση, Βασίλης Γεροδήμος, Αντώνης Χατζιγεωργιάδης, Θανάσης Τσιόκανος, Αθανάσιος Τζιαμούρτας, Γιώργος Τζέτζης, Θωμάς Κουρτέσης, Ευάγγελος Αλμπανίδης, Κων/να Δίπλα. **Διαχείριση-επιμέλεια-στοιχειοθεσία:** Στέφανος Πέρκος, Βασίλης Μπούγλας.

Editor -in- Chief: Hellenic Academy of Physical Education, **Head of the editorial board:** Yannis Theodorakis, **Editorial Board:** Vaso Zissi, Vasilis Gerodimos, Antonis Chatzigeorgiadis, Thanassis Tsiokanos, Athanasios Jamurtas, Giorgos Tzetzis, Thomas Kourtessis, Evangelos Albanidis, Konstantina Dipla. **Editorial management:** Stefanos Perkos, Vasilis Bouglas.